

Kom gezellig
een borreltje halen,
een hapje eten en
genieten @ Plaza

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

Prachtig Natuurgebied: Te Koop
17.000 m2 prachtig natuurgebied te Boton, Sta. Cruz,
Eigendomsgrond, 1 eigenaar.
Prachtig uitzichten, vlak terrein helemaal omgeven door
knoek. Volledige rust en privacy. Aantrekkelijk geprijsd.
Ook geschikt voor verkaveling.
Tel: 7363627

WORK WITH THE BEST IN HOSPITALITY

BUCUTI IS ONLY ARUBA RESORT THAT IS PROUD RECIPIENT OF:

Conde Nast Gold List - World's Best Places to Stay 2013
"Best Hotels 2013" - TripAdvisor Traveller's Choice
"Most Romantic Hotels in Caribbean" - TripAdvisor Traveller's Choice 2013

EXCELLENT BENEFITS:
Competitive Salaries, Pension Plan, Health-Disability-Life Insurances, Dental & Vision Insurance,
Savings Plan, Loan Availability, Shift Meal, General Bonus

REQUIREMENTS:
Aruban or valid work permit, Work in Drug Free environment, Flexible Work Hours, Interested in
Preserving the Environment.

POSITIONS AVAILABLE:

Restaurant Manager
Front Office Manager
Restaurant Hostess (part time)
Preventive Maintenance Coordinator
Waiter
First Cook
Houseman

Please send resume by Email: jobs@bucuti.com, or Fax: 582-5272, or Call: 583-1100 ext 136
for appointment. Before applying: please register at DPL.

THE CINEMAS
thecinemas.aw

Valid till October 16

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
RUSH daily: 5:45 8:30 matinee: 12:00 3:00 late show: 11:15 NEW R	RUSH daily: 6:00 8:45 matinee: 2:45 11:45 NEW R
GRAVITY daily: 4:45 7:00 9:30 matinee: 12:15 2:30 late show: 11:45 NEW PG-13	GRAVITY daily: 6:30 8:45 matinee: 2:00 4:15 late show: 11:30 NEW PG-13
CAPTAIN PHILIPS SP daily: 4:30 7:45 matinee: 1:00 late show: 11:00 NEW PG-13	CAPTAIN PHILIPS SP daily: 5:00 8:00 matinee: 2:00 late show: 11:15 NEW PG-13
CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALL 2 daily: 12:15 2:45 matinee: 12:15 2:45 late show: 11:15 PG	CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALL 2 daily: 2:15 matinee: 2:15 late show: 11:30 PG
PRISONERS daily: 7:45 matinee: 11:00 late show: 11:00 R	PRISONERS daily: 5:00 8:15 matinee: 11:30 late show: 11:30 R
BATTLE OF THE YEAR: THE DREAM TEAM daily: 5:15 matinee: 11:45 late show: 11:45 PG-13	BATTLE OF THE YEAR: THE DREAM TEAM daily: 9:15 matinee: 11:45 late show: 11:45 PG-13
RUNNER RUNNER daily: 6:30 9:00 matinee: 11:15 late show: 11:15 PG	RUNNER RUNNER daily: 7:15 9:30 matinee: 12:00 late show: 12:00 PG
CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALL 2 2D daily: 4:15 matinee: 11:15 late show: 11:15 PG	CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALL 2 2D daily: 4:45 matinee: 2:30 late show: 11:30 PG
ZAMBEZIA IN 2D daily: 12:00 2:00 3:45 matinee: 12:00 2:00 3:45 late show: 11:30 PG	ZAMBEZIA IN 2D daily: 2:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 PG
BAGGAGE CLAIM daily: 6:00 8:30 matinee: 11:30 PG-13	BAGGAGE CLAIM daily: 7:00 matinee: 4:45 late show: 11:30 PG-13
ZAMBEZIA daily: 4:45 matinee: 4:45 late show: 11:30 PG	ZAMBEZIA daily: 4:45 matinee: 4:45 late show: 11:30 PG

Matinee: friday - sunday | Late show: friday & saturday

**U kunt uw
abonnement betalingen
ook online doen!**

RBC Royal Bank # 100031723

Caribbean Mercantile Bank
20651903

Banco di Caribe # 81027801

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

de Arubaanse Badminton Bond

Is op zoek naar sportieve volwassen leden die op
dinsdagavond en op donderdagavond willen komen
spelen. De speeltijden zijn van 20.00 uur tot en met
21.30 uur. Meer info: sbwedstrijden3@gmail.com. of
bel met **587-3253/565-7021**.

Career Opportunities

Caribbean Mercantile Bank N.V. (CMB), a proud member of the Maduro & Curiel's Bank Group (MCB), affiliated with The Bank of Nova Scotia, and a Billion Florin bank with operations in Aruba, is looking to recruit a suitably qualified individual to fill a senior position as a result of our rapidly growing operations here in Aruba.

ACCOUNT MANAGER COMMERCIAL CREDIT

The applicant to be responsible for the following:

- Management of an assigned client portfolio with responsibility for ensuring prompt and effective service while achieving targeted profitability and risk management goals.
- Develop and execute a strategy that ensures achievement of individual and team objectives for the growth and quality of the commercial client portfolio.
- Continually acquire new customers, while enhancing existing relationships.

Preferred Educational and/or Professional Requirements:

- An accredited undergraduate degree in Business or related discipline.
- At least three to five (3-5) years of practical experience in a similar job.

Applicants Profile:

- Ability to effectively organize, plan and execute workloads independently.
- Strong interpersonal and communications skills, verbally as well as written.
- Applicant should be fluent in languages especially English, Dutch, Spanish and Papiamentu.
- General knowledge of MS Office and its related programs.
- Strong sales skills.
- Age range 25 to 35 years old.

We offer a challenging work environment and an excellent remuneration package. Interested candidates should submit their application including a resume by October 16, 2013 to the following address:

Caribbean Mercantile Bank N.V.
Human Resources Department
Windstraat 23
Attention: Xiomara Gomez, Assistant Manager
e-mail: xiomara.gomez@cmbnv.com
Tel.: +297 522-3000

NEW SHIPMENT ARRIVED!

Furniture and bedrooms

NOW in our showroom!

DANA'S
furniture & more
Best Price Quality

**18 YEARS
IN ARUBA**

SCHOTLANDSTRAAT 43-3 | OPEN TUESDAY - SATURDAY | 10AM - 6PM | CALL: 583-0912

ALUMINIUM DAKGOOT
NAADLOOS PROFIEL
KLEUR WIT OF BRUIN
GEEN NADEN, GEEN
LEKKAGE!!
TEL: 662-6534

Onze Zeer Gewaardeerde Klanten
en Overig Publiek

Guardian Holding Limited (GHL) is het moederbedrijf van:

GHL heeft zich samen met haar dochterondernemingen ten doel gesteld om de meest dynamische, klantgerichte en proactieve financiële dienstverlener in de regio te zijn. Een cruciaal onderdeel van deze strategie is het neerzetten van een één bedrijfsidentiteit met als doel het herpositioneren van de aangesloten bedrijven in hun respectievelijke markten, als één enkel merk met één enkele slogan. Onze nieuwe lokale, regionale en internationale merknaam is vanaf 19 augustus 2013: Guardian Group.

Network INTERNATIONAL
www.Networkintl.com

Aruba Construction & Vehicle Online Auction

Opens: Nov. 13, 2013
Lots Close: Nov. 20, 2013

Register to Bid: www.networkintl.com/register

For Auction:

Buildings	Office Furniture	Shop Equipment
Construction Equipment	Pipe	Tanks & Vessels
Line Pipe	Process Equipment	Tractors
Metals & Structural	Production Equipment	Trailers & Vehicles

For Immediate Sale:

Unused 33 MW Power Plant Built in 2008, Steam Turbine Driven, 3ph, 50 Hz with Condenser, Switchgear & Transformers – Call Today

Location: San Nicolas

Call (+1) 713-659-7500 For All Questions

www.Networkintl.com

Onlangs het feit dat een deel van het re-branding proces bestaat uit het voeren van één enkele merknaam, uniforme marketing uitingen en herkenbare online aanwezigheid, zullen de bestaande investeringen, annuïteiten, contracten, polissen, medische kaarten en alle andere officiële documenten van de hierboven genoemde bedrijven vanzelfsprekend hun geldigheid behouden. In aanvulling hierop zullen de verschillende bedrijfsentiteiten, waarmee u mogelijk een overeenkomst bent aangegaan en zaken mee doet, als afzonderlijke juridische entiteiten blijven bestaan. Er zullen dus geen veranderingen zijn in uw zakelijke interacties met Fatum Holding N.V., Fatum Life N.V., Fatum General Insurance N.V. en Fatum Health N.V. Dit betekent dat er door u geen actie vereist is als gevolg van het rebranding proces. Kortom, ondanks de naamsverandering blijven wij dezelfde solvabele, stabiele en betrouwbare juridische entiteiten die altijd gezorgd hebben voor uw financiële goedmoedsrust en waar u de afgelopen 165 jaar al aan gewend bent.

In het Caribisch gebied hebben wij samen met onze klanten generaties lang genoten van de sterke, vruchtbare en loyale wederzijdse relaties. Wij kijken er daarom naar uit om u en toekomstige generaties van dienst te zijn als Guardian Group.

Wij nodigen u uit om nader kennis met ons te maken via onze nieuwe website, www.myguardiangroup.com

live easy

TPEF biedt de helft van afgesproken bedrag aan ARA

‘Het is niet genoeg voor aanpak dierenleed’

ORANJESTAD — Het Tourism Product Enhancement Fund (TPEF) heeft Animal Right Aruba (ARA) een voorstel gedaan waarin zij voor dit jaar 50.000 florin toezeggen om de lopende ARA-projecten uit te voeren, dat is de helft van het oorspronkelijk afgesproken bedrag van 98.000 florin. “Dit bedrag is niet voldoende om het doel te bereiken dat zij voor ogen hebben”, zegt voorzitter Andreina Wever.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

“We zijn nog in gesprek met Toerisme-minister Otmar Oduber (AVP) en TPEF, want we kunnen hier niet mee akkoord gaan. Het is onmogelijk de doelen te behalen die zij voor ogen hebben. Van ons wordt verwacht dat wij de dierenproblematiek op het eiland aanpakken, maar daar komt meer bij kijken dan alleen een vergoeding voor sterilisatie en inentingen. Er komen kosten bij van de dierenarts die gewonde of verwaarloosde dieren helpt en simpele dingen als voer en opvang voor de beesten.”

Overheidssteun

Vorige maand werd de overheidssteun voor ARA ‘voorlopig’ stopgezet. In het

aanvankelijk goedgekeurde plan, was ARA 325.000 florin subsidie toegezegd door TPEF. Dit was bedoeld voor educatie, campagnes, de opvang, het aantrekken van twee betaalde werknemers en het opknappen van gevonden straathonden. Bij het bedrag van 227.000 florin ging de geldkraan echter dicht. Wat tot gevolg had dat ARA geen nieuwe dieren mee kon opnemen, haar twee parttime-medewerkers moest ontslaan en alle campagnes stop moest zetten. “We krijgen nog genoeg meldingen binnen van verwaarlozing, mishandeling en zieke dieren langs de kant van de weg, maar we kunnen hen niet meer ophalen. We hebben geen mankracht meer.” Wever ziet het de toekomst somber in. “We hadden de

ARA: Met 50.000 florin subsidie kunnen wij het probleem niet aanpakken

toezegging van financiële steun voor tenminste drie jaar en waren zodoende dus projecten gestart met oog op de toekomst. We streefden naar een duurzame oplossing.

Zo zijn we in contact met Nederland om hondentrainers naar het eiland te halen. We investeerden in educatie op scholen, want naar mijn mening begint het daar.

Dat gaat nu allemaal niet door.”

Kleine donaties

In zekere zin is ARA terug bij af. “We moeten het weer doen met kleine donaties en daarmee kunnen we niet veel.” Dat dit na een maand al merkbaar is, blijkt uit de reactie die Wever krijgt. “Mensen krijgen geen antwoord meer op hun telefoontjes, en

de positieve signalen over minder honden op straat, nemen weer af.” En dit geldt niet alleen voor honden, ook Philips Animal Garden, die twee hokken voor katten van ARA ter beschikking stelt, zit overvol. “We kunnen mensen geen contract meer aanbieden waarin zij met korting hun kat kunnen laten vaccineren en steriliseren”, zegt vrijwilliger Melanie Post-Uiterweer. “Als je bedenkt dat katten acht weken drachtig zijn en met vier a vijf maanden ook weer zwanger kunnen worden, kun je je voorstellen dat zij zich razendsnel uitbreiden. Ik hoop dat er nu vanuit de regering iets gedaan wordt.” TPEF-voorzitter Jan van Nes was voor sluiting van deze krant niet bereikbaar voor commentaar. Wel liet Carolina Rojas-Laclé, woordvoerder van Toerismeminister Otmar Oduber, eerder aan Amigoe weten dat TPEF en ARA in gesprek zijn over mogelijkheden om meer geld bij elkaar te krijgen zodat de campagnes toch doorgezet kunnen worden.

100 procent duurzaam in 2020 onwaarschijnlijk

Vervolg van pagina 1

Vaste bronnen

Naast wind- en zonne-energie, ofwel ‘onderbroken energiebronnen’, heeft Aruba ook behoefte aan ‘vaste energiebronnen’. Energiebronnen die wel 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar zijn. Zonder deze vaste energiebronnen kan de Arubaanse economie nooit voor 100 procent op duurzame energie draaien, aldus het rapport. Hierbij moet gedacht worden aan Waste-to-Energie maar ook aan nieuwe (toekomstige) technologieën zoals Ocean Thermal Energy Conversion (OTEC), waarbij verschil in watertemperatuur gebruikt wordt om een ‘warmtemotor’ te laten draaien.

Opslag

De derde belangrijke factor om 100 procent duurzaamheid te bereiken is, volgens

Carbon War Room, de opslag. Lange termijn opslag van energie, iets wat essentieel is om 100 procent duurzaam te zijn, is nog in een vroeg stadium van ontwikkeling en commercialisering. Wanneer deze opslagtechnologieën verder geëvolueerd zijn en goedkoper worden, zou het gebruik hiervan (her)overwogen moeten worden.

Groene uren

Om de overgang naar 100 procent duurzaam te maken, adviseert het rapport om klein te beginnen. Met ‘groene uren’ of ‘groene dagen’ waarop het aanbod van wind- en zonne-energie hoger ligt dan de vraag. De generatoren die op fossiele brandstof draaien, kunnen dan ‘even uitgezet’ worden. Dit is overigens alleen mogelijk met een slim stroomnetwerk, benadrukt het rapport. “Als Aruba heeft laten zien dat zo’n complex

José Maria Figueres, voorzitter van de Carbon War Room tijdens de presentatie van het onderzoeksrapport gisteren in aanwezigheid van demissionair premier Mike Eman (links).

systeem betrouwbaar gemanaged kan worden, is dat de

basis om verder te gaan naar 100 procent onafhankelijk-

heid van stroom, opgewekt met fossiele brandstof.”

Brand Preventie Week

‘Vaker optreden bij brandonveilige situaties’

De brandweer organiseerde zondag 6 oktober een Fire Prevention Run & Walk, die begon en eindigde bij de kazerne van Tanki Flip.

ORANJESTAD — De brandweer kan optreden bij brandonveilige situaties in de horeca, bij hotels en appartementen, casino's en in nachtclubs. Maar in de wet is niets geregeld voor andere gebouwen, zoals supermarkten of leegstaande panden. “Als we dan een gevaarlijke situatie treffen, moeten we de minister inschakelen. Dat zouden we graag meer in eigen hand willen hebben.”

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Dat zegt brandweerwoordvoerder Gabriel Kelly naar aanleiding van de Brand Preventie Week, die zondag eindigt.

De woordvoerder geeft voorbeelden van brandonveilige situaties waarin de brandweer moest optreden, zonder dat er een juridisch kader voor is. “Toch doen we het, omdat veiligheid voorop staat.” Kelly noemt de ille-

gale opslag van benzine in drums in woonwijken. “Ik heb situaties gezien waarbij zo’n vat letterlijk naast een huis staat. Levensgevaarlijk.” En hij vertelt over een optreden van een band in City 1, waar de toestroom van het publiek te groot was voor de te kleine concertzaal. “De politie kwam kijken en haalde ons erbij. Wij zagen dat de nooduitgang in de concertzaal niet toegankelijk was. Dat kan dus niet.” De brandweerwoord-

voerder zegt dat zij zich in zulke situaties niet kunnen beroepen op de wet en dus ter plekke naar de beste oplossing moeten zoeken. “Het concert, zo werd ons verteld, zou binnen een half uur afgelopen zijn. De sfeer onder de bezoekers was rustig en gemoedelijk. Behalve de brandveiligheid zagen we geen redenen om het evenement te stoppen. Tja, dan moet je dus een afweging maken.”

Op de vraag of er ook locaties zijn die wel brandveilig zijn, maar toch niet bij wet zijn geregeld, zegt Kelly zonder te aarzelen: “Renaissance Convention Center, dat is veilig gebouw. Als daar bingo-avonden of andere evenementen worden georganiseerd, zit met het

de brandveiligheid goed.”

Speerpunten

In het kader van de Brand Preventie Week vroeg Amigoe wat de belangrijkste speerpunten voor de brandweer zijn. “We zijn het meest bezig met vergunningen”, vertelt de woordvoerder. “Zowel van nieuwe bedrijven, want die krijgen pas een vergunning als ze een brandpreventieplan kunnen laten zien; als van bedrijven die zich in gebouwen vestigen waarvan de bestemming is veranderd omdat het pand bijvoorbeeld een tijd heeft leeggestaan. Ook dan willen we weten of de brandveiligheid gegarandeerd is.” Overigens geeft de brandweer de vergunning niet zelf af, maar geeft ze slechts advies over het gedeelte brandveiligheid. Dat advies gaat naar Directie Juridische Zaken, die de vergunning verder afhandelt.

Verkiezingen

Die vergunningen komen het hele jaar door binnen, maar tijdens de Brand Preventie Week richt de brandweer zich op twee specifieke zaken: bewustwording en sociale activiteiten. De Brand Preventie Week begon op zondag 6 oktober en eindigt morgen, 13 oktober. Zondag 6 oktober organiseerde de brandweer een Open Dag en een Fire Prevention Run & Walk, dinsdag gingen de brandweerlieden vissen, woensdag was er een kerkdienst in ochtend en daarna

een familiedag, gisteravond vond de Night Bike Tour plaats en dit weekend eindigt de preventieweek met een honkbaltoernooi. “Veel sociale activiteiten, weinig bewustwording en voorlichting over brandpreventie”, erkent de brandweerwoordvoerder. Hij legt uit dat dit voor een deel met de verkiezingen te maken heeft, hierdoor ontstond tijdgebrek in de organisatie van de preventieweek. “Voorgaande jaren ging ons brandpreventieteam naar scholen om leerlingen te laten zien hoe ze brand kunnen voorkomen of blussen. Wij denken dat als je het aan kinderen laat zien, zij het thuis vertellen en op die manier hopen we ouders en familie te bereiken. Maar dit jaar hadden de scholen weinig belangstelling voor onze komst, omdat ze te druk waren met de verkiezingen”, aldus Kelly. “Veel scholen waren namelijk stemlokaal.”

Evaluatie

Daarnaast merkt de woordvoerder op dat er binnen het brandweerkorps ook motivatie moet zijn om zich met de Brand Preventie Week bezig te houden. “En dat was dit jaar wat minder dan andere jaren. We zijn ook te laat begonnen met organiseren.” Hij verwacht dit aspect aan te kaarten tijdens de evaluatie van de Brand Preventie Week. “Ja, dat moeten we zeker doen, om te bepalen wat we volgend jaar anders willen doen.”

IN HET KORT

Vechtende broers

Een ruzie tussen twee broers in Tanki Leendert liep zodanig uit de hand dat de politie moest ingrijpen. De agenten troffen een jonge man C. aan met een bebloed gezicht en bulten op zijn hoofd. Hij verklaarde dat zijn broer E. dronken was en hem geslagen had. E reageerde hierop dat zijn broer een leugenaar is en dat hij sloeg uit verdediging omdat hij werd aangevallen met een stuk hout. E. werd meegenomen en ter ontnuchtering opgesloten.

Auto weg

Een bewoner van de Eckmeyerstraat D. werd ‘s nachts door zijn buurman gewekt met het verontrustende nieuws dat de auto die bij D. voor de deur stond zojuist door twee jonge jongens was meegenomen. Via de achterdeur, die niet op slot zat, kropen de jongens erin en reden er mee weg. D. deed aangifte en nog geen drie kwartier later werd de auto, in goede staat, teruggevonden in Jaburibari.

Loslopende Pittbulls

In Sabana Basora belt een verontruste familie nadat zij tijdens een wandeling in de buurt een loslopende pitbull tegenkomen. Omdat er ook een kind bij is, vrezen zij voor

het gevaarlijk uitziende dier. Als de politie ter plaatse komt is de hond verdwenen. Ook uit Tanki Leendert krijgt de politie bericht over een agressieve en loslopende pitbull die het voorzien zou hebben op andere honden. Ondanks een uitgebreide zoektocht vindt de politie ook hier de hond niet.

Diefstalgoalf

In de wijk Shaba was het raak. De politie ontving op één avond verschillende meldingen van diefstal uit de wijk. Zo kwam een vrouw aangifte doen van de diefstal van haar Chihuahua en een man gaf aan dat zijn rode Quad Racer is weggenomen. Ook deed hij direct aangifte van een gestolen zaagmachine

Stopteken negeren

Twee minderjarige jongens werden tijdens een joyriding aangehouden door de politie. De jongens vielen de politie op omdat zij zonder verlichting rondreden. Toen zij een stopteken kregen versnelden zij vaart. De bestuurder verloor de macht over het stuur en de auto kwam midden op de weg vlakbij Balashi tot stilstand. De jongens renden de *mondi* in, waar zij even later werden aangehouden.

Franse militairen en Nederlandse Mariniers trainen op Aruba

ORANJESTAD — Franse militairen komen volgende week naar Aruba om samen met de op het eiland gevestigde mariniers een training te volgen

De training is georganiseerd door marinierscompagnie van de kazerne in Savaneta en duurt vier dagen. Het doel van de gezamenlijke training is ‘het versterken van de goede banden tussen Nederland, Aruba en Frankrijk’, zo laat de commandant der Zeemacht in het Caraïbische gebied via een bericht aan de redactie weten. Tijdens deze training leren de Franse militairen de trainingsmogelijkheden

op Aruba kennen.

“Ze overwinnen hindernissen in het water, gaan rotsen beklimmen en voeren een tactisch scenario uit. In dit scenario, waarbij de Franse militairen zagegeld ontsnappen uit een kamp, komt de Arubaanse politie ook in actie. Zij zullen met hun speurhonden en een helikopter, samen met de mariniers proberen de ontsnapte militairen op te sporen en terug te brengen naar het kamp.”

Na deze training op Aruba, vertrekken de Franse militairen met het ondersteuningsschip van de Koninklijke Marine naar Curaçao om daar ook een training van een week uit te voeren.

JOB OPPORTUNITY SALESPERSON

Fantastic opportunity to join a thriving international company. Diamonds International is the largest jewelry retailer in the

Caribbean. Based in New York City, the company has grown rapidly since its humble beginnings in 1988, now with over 130 locations across the islands, Florida and as far as Alaska.

We are looking for highly motivated people to join our team in Aruba, giving them a chance to embrace the opportunity to forge themselves a career in this growing industry.

Successful candidates will embark on a training program covering all aspects including sales techniques, gemological knowledge and brand knowledge.

Salary package includes an exciting commission incentive for sales performance, the harder you work the more you can earn.

The most successful individuals will benefit from a fast track for growth within the company, with the possibility to work in other locations.

Requirements:

- Willingness to work various shifts
- Fluency in English
- No experience necessary
- Applications and CV's must be in English

DIAMONDS[®] INTERNATIONAL

PLEASE APPLY IN PERSON OR SEND YOUR CV TO:
AErasmus@ShopDI.com

Forum Shops Aruba, L.G. Smith Blvd. 17, Oranjestad
Tel: 588-0443 • Fax: 583-8943

Bestemming bereikt

Een oud verlaten cunucuhuisje, een vrouwtje dat elke dag op een stoeltje voor haar huis zit of gewoon lekker een stuk strand. Iedereen heeft wel een favoriete plek op het eiland om naar toe te gaan. Een plek waar veel anderen komen of een plek die juist bij weinig mensen bekend is. Amigoe zoekt lezers op deze plek op. Met vandaag: 'een geheimzinnig strandje'.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Een plek die voor Tiziana La Torre lange tijd in geheimzinnigheid gehuld was. Een strandje op Aruba waar zij als tiener romantische verhalen over hoorde. Maar omdat dit strand ook een plek is waar geheime liefdes elkaar ontmoeten, was het van groot belang dat zo weinig mogelijk mensen van het bestaan afwisten en werd haar nooit verteld waar het strand zich precies bevindt. Na een zoektocht van vijf jaar stuitte zij vorige week per toeval op de locatie.

Waarom sta je hier?
“Omdat ik eindelijk het

strand heb gevonden waar ik zoveel bijzondere verhalen over heb gehoord. Het strand waar romantische ontmoetingen plaatsvinden tussen geheime liefdes.”

Hoe vaak kom je hier?
“Het is de eerste keer dat ik hier ben. Het is een vrij klein strand en je hebt het gevoel dat niemand je ziet. Dat is ook zo want vanaf de weg ben je onzichtbaar door de rotsen die ervoor staan.”

Wat is de beste tijd van de dag om hier te zijn?
“’s ochtends. Dan is het nog niet te warm en heb je de hele dag om te genieten.”

Wat hoor, ruik, zie of voel je hier?

“Ik zie de golven. Ik voel de wind, de bewondering en de scherpte van de rotsen door mijn slippers heen. Ik ruik de zee en de natuur en ik hoor de windmolens vlakbij mij.”

Waar is dit eigenlijk?

“Ik wil de exacte plaats niet verklappen. Het is veel leuker om op onderzoek uit te gaan. Ik wil wel wat hints geven: namelijk dat het strand alleen te zien is wanneer het zeeniveau laag is. Je ziet de windmolens op korte afstand en het strand kreeg na Tira Palo, de naam Contrabanda.”

Heeft u ook een favoriete plek op het eiland, die de moeite waard is in deze rubriek te belichten? De redactie staat open voor suggesties en tips. U kunt ze sturen naar arubaredactie@amigoe.com.

Workshop door Curaçaose kunstenaar

ORANJESTAD — Met een workshop van de bekende kunstenaar Tirzo Martha uit Curaçao komt de wens van kunstateliers '89 uit om de artiest naar Aruba te halen.

De workshop van Martha start aanstaande maandag en de kunstenaar zegt daar het volgende over: “De Caribische kapitein tegen het Anansi, (het spin) kolonialisme. Ik begin mezelf af te vragen en de belangrijkste vraag is, waarom? Tot nu toe weet ik niet waarom, maar het waarom en de daar achterliggende reden is de confrontatie met de angst te worden geconfronteerd, met vrijheid en realiteit. De angst, gebruikt als middel om teleurstelling en frustratie te vermijden. De teleurstelling en frustratie hoe vrijheid en realiteit troosteloos kunnen zijn. Mijn antwoord op het waarom kan andere mensen ‘onbruikbaar’ lijken, maar voor mij is het de essentie, de schoonheid en de kracht van de waarheid die zich achter vrijheid en realiteit verborgen houden.”

Surreële omgeving

Tirzo Martha heeft zich door de benarde sociale omstandigheden in zijn geliefde buurt Buena Vista waarin hij opgroeide, ontwikkeld als een sociaal betrokken kunstenaar.

Zijn passie en toewijding voor kunst vinden hun oorsprong in de verslechterende sociale, economische en politieke waarden op zijn geliefde Curaçao. Tussen de jaren '60 en '80 bracht hij zijn jeugd door in een surreële omgeving. De opstand van 1969 is een voorbeeld van hoe extreem zijn kindertijd was. Sociaal en economische waardevermindering teisterden het eiland en maakten ruim baan voor corruptie, machtsmisbruik in politieke, sociale en overheidsstructuren. In verschillende buurten was de achteruitgang merkbaar. Mensen logen en bedrogen om te kunnen overleven. Handelingen die via de politieke partijen langzamerhand alle lagen van de samenleving veroverden tot in de regering. De verhalen uit Anansi de spin werden bijna bewaarheid. “Een stem was nodig. Een stem die de behoeftes en noodzaak van de samenleving kon verwoorden. Een stem, die met behulp van visuele kunst, ingrijpen en optredens, de last van de gemeenschap kon halen. Een stem, die, na vele ge-

Een van de kunstwerken van Tirzo Martha.

daantes te hebben aangemoeten, zich manifesteerde als de Caribische kapitein.” Belangstellenden kunnen voor

meer informatie over Martha terecht op de website www.tirzomarttha.com of www.ateliers89.com.

Enorm animo internationale fotowedstrijd monumenten

ORANJESTAD — Met 268 foto inzendingen van monumenten staat Aruba in de top vier van hoogste aantal inzendingen naar inwoneraantal van de internationale fotowedstrijd Wiki Loves Monuments. En dat terwijl wij het kleinste deelnemende land zijn.

“Het animo is enorm en wij spreken echt van een suc-

ces”, aldus directeur van initiatiefnemer Stichting Monumentenfonds Aruba, Anne Witsenburg. De inzendingen zijn per 30 september gesloten en naar verwachting wordt rond 21 oktober de winnaar be-

kend gemaakt. Deelnemers konden in twee categorieën meedoen, bij de eerste categorie moest een foto gemaakt worden van een monument op een lijst van monumentenlijst. Hierop onder meer de watertoren van Oranjestad en San Nicolas, het gerechtsgebouw, Fort Zoutman, de California vuurtoren en het stadhuis. De tien beste foto's van deze categorie gaan door naar

de internationale deelname die tot 10 januari loopt. In de tweede categorie konden foto's van elk willekeurig monument ingezonden worden. Prijzen voor deze categorie komen van lokale sponsors. Het is de eerste keer dat Aruba deelneemt aan de internationale competitie. Meer informatie is te vinden op de website: www.wilmaruba.com.

Compania Arubiano di Bus N.V. (Arubus N.V.)

Heeft een vacature voor een Meewerkende Voorman Monteur

Eisen zijn:

- Minimaal een afgeronde MTS-opleiding of een vergelijkbaar opleidingsniveau;
- Aantoonbare werkervaring overeenkomstig deze functie;
- Zowel teamverband als zelfstandig kunnen werken;
- Goede sociale en communicatieve vaardigheid;
- Behersing van het Papiamentu en de Nederlandse, Engelse en Spaanse taal bij het lezen van werkplaatshandleidingen;
- Een grondige motorische, elektronische, pneumatische en mechanische kennis;
- Kennis van normaal autoogen en elektrisch lassen;
- Kennis van computer programma;
- In het bezit van een rijbewijs D.
- Bij voorkeur kandidaten van Aruba met Nederlandse nationaliteit

Sollicitaties dienen ingeleverd worden bij Arubus N.V., Sabana Blanco 67 Uiterlijk op 23 oktober 2013.

Hoogachtend,
Ignacio T. Croes
Directeur
Arubus N.V.

Overleden

Jose Vieira do Salao **14-10-2013**
Catharina M. Dijkhoff Arends **14-10-2013**

Riolering verstopt ??

Wij verhelpen iedere verstopping van afvoeren in en rond uw huis, appartement, hotel of bedrijf.

Ontstopping met hoge waterdruk of met moderne freessapparaat ook voor het legen van uw septic-tank

PIPE CLEANING SERVICE

7395555

Ook afvoer inspectie met kleurencamera's

Te Huur

Gemeubileerd modern studio appartement gelegen te Savaneta. Loop afstand hoofdweg, bushaltes, zee, community pool, dokter, restaurants, supermarkets. 1 pax Fls 1050 / 2 pax Fls 1250 p/mnd. 1 mnd borg.

Prijs inclusief water, energie, airco, wifi en cable. Voor afspraak bel Mevr. Ras op 7321104

LIVE FROM THE MET COMES TO ARUBA
ON THE BIG SCREEN OF
CARIBBEAN CINEMAS AT PALM BEACH PLAZA

SEASON 2013 - 2014

PUCCINI
TOSCA
NOV 9 1:55PM *LIVE*
NOV 20 6:00PM ENCORE

VERDI
FALSTAFF
DEC 14 1:55PM *LIVE*
JAN 15 6:00PM ENCORE

DVORAK
RUSALKA
FEB 8 1:55PM *LIVE*
FEB 19 6:00PM ENCORE

BORODIN
PRINCE IGOR
MAR 1 1:00 PM *LIVE*
MAR 12 6:00PM ENCORE

MASSENET
WERTHER
MAR 15 12:55PM *LIVE*
MAR 26 6:00PM ENCORE

PUCCINI
LA BOHÈME
APR 5 12:55PM *LIVE*
APR 16 6:00PM ENCORE

MOZART
COSÌ FAN TUTTE
APR 26 12:55PM *LIVE*
MAY 7 6:00PM ENCORE

ROSSINI
CENERENTOLA
MAY 10 12:55PM *LIVE*
MAY 21 6:00PM ENCORE

AT CARIBBEAN CINEMAS MEGAPLEX 8

TICKETING INFORMATION

586-0074 For more information:
Monday to Friday - After 3:30 PM
Saturday and Sunday - After 1:00 PM

AWG 50,00 Adults Per person, per function. Tax included.
AWG 45,00 Seniors
Season tickets available.

ENCORE PRESENTATIONS SUBJECT TO CHANGE

The Met Live in HD series is made possible by a generous grant from its founding sponsor, The Neubauer Family Foundation • Global corporate sponsorship of The Met Live in HD is provided by Bloomberg • The HD Broadcasts are supported by Toll Brothers

The Metropolitan Opera **HD LIVE**

AIS

ARUBA INDUSTRIAL SERVICES N.V.
Caterpillar Authorized Dealer in Aruba

Barcadera 99, Oranjestad, Aruba • Phone: 297-585-0843 / Fax: 297-585-0643 • aisaruba@setarnet.aw

Agente pa productonan Caterpillar, JLG, Multiquip, Sullair, y hopi otro mas

Supporting your business.

OLYMPIAN GENERATORS & ATS

The Olympian Generators & ATS training is designed to provide to Service technicians, Service Instructors or Project Engineers the necessary skills for the understanding and troubleshooting of the Olympian generators series and the Caterpillar automatic transfer switches.

TRAINING

At the end of these modules the participant will be able to:

- Explain the differences between the diverse control panels used.
- Use correct electrical diagram for troubleshoot faults conditions.
- Adjust voltage and frequency for a correct operation.
- Locate the components in the HUEI engines used on these gensets.
- Diagnose the HUEI engines using the diagnostic lights.
- Reconnect the alternator to change the nominal voltage.
- Make initial adjustment to the mechanical or electronic speed governors used.
- Make the initial adjustment to Caterpillar ATS according to the customer operation.

DURATION / SEATS

DESIGNED TO:

SPECIAL TOOLS NEEDED

• 4,5 days / 12 Max

Gensets Service Technicians, Instructors, Project Engineers.

CAT Communicator Adapter, Electronic Technician ET

Prerequisites

Previous genset experience

Be Certified by Caterpillar!

ELECTRONIC CONTROL PANELS:

- Understanding Olympian electrical diagrams.
- Engine Interface Module.
- Analogic Control Panels.
- Digital Controls Panels.
- Control Panels Troubleshooting.

HEUI 1300 PERKING ENGINES:

- Fuel System.
- Components Location.
- Electrical Diagrams.
- Fault Diagnostic Using Codes.

ALTERNATORS:

- Alternator Principles.
- Alternator Series.
- Voltage Regulators.
- Alternators Reconnection.

GOVERNORS:

- Governors Principles.
- Adjusting Governors.

ATS:

- ATS Principles of Operation.
- ASCO ATS Programming.
- CAT ATS Programming.

'Ik zag hoe Natalee gedumpt werd'

ORANJESTAD — Jurriën de Jong (58) zegt dat hij ter plaatse was op het moment dat Joran van der Sloot Natalee Holloway begroef in de kruipruimte van Marriott's Aruba Surf Club. Ook al leek het even windstil rondom de verdwijning van de Amerikaanse tiener, zijn verklaring bood genoeg aanknopingspunten om op onderzoek uit te gaan.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

"Ik was bezig met illegale zaken op de bouwplaats toen Holloway werd opgegraven en ik ben uit Nederland overgevlogen om hier eindelijk de waarheid te vertellen, mijn geweten te zuiveren en aanspraak te maken op de vindprijs van 250.000 dollar." Dat is de boodschap van een man die zegt alle informatie te hebben die leidt tot de vondst van de sinds 2005 vermiste Amerikaanse.

In de afgelopen acht jaar zijn er veel speculaties en mogelijk scenario's in de zaak Holloway geweest. Nieuwe verhalen wekken dan ook een zekere scepsis op bij zowel burger als justitie. De zaak Natalee is echter tot op heden niet opgelost. *Amigoe* schoof aan bij een mogelijk nieuwe speculatie, of wellicht een doorbraak van de zaak.

Met een bij de notaris bedigde verklaring onder zijn arm schuift De Jong aan tafel bij deze verslaggever. Ook legt hij bouwtekeningen en een plattegrond van het Marriott op tafel. "Op 30 mei 2005 was ik op Aruba. Ik moest voor een drugsgerelateerde klus op het bouwterrein van het Marriott zijn, waar op dat moment de derde toren, de Spyglass Tower, in aanbouw was. Ik zag hoe een jongeman met donker haar en een kleiner blond meisje werden afgezet door een auto die mij opviel omdat er keiharde muziek in werd gedraaid. De jongen en het meisje liepen naar het hek van de bouwplaats. Achteraf bleken de jongens in de auto de broertjes Satisch en Deepak Kalpoe te zijn, twee vrienden van Joran die bekend stonden om de harde muziek die zij in hun auto draaiden. Joran (de lange jongen met donker haar) en Natalee (het kleinere blonde meisje) treuzelen voor het hek van de bouwplaats tot Joran zegt: 'I know a short cut.' Natalee reageert met de woorden: 'But the fence is locked'. Joran blijkt een oplossing te hebben want triomfantelijk hoor ik hem zeggen: 'I've got a trick!' en hij haalt vervolgens de sleutel van de bouwplaats uit zijn zak. Iets later zie ik hoe Joran Natalee op speelse wijze opjaagt en ze rennen samen naar een klein gebouwtje in aanbouw. Daarvan ontbreekt de onderste trap dus moeten zij naar de overloop klimmen. Natalee loopt voor Joran uit. Ze lopen de tweede trap op en gaan een ruimte bin-

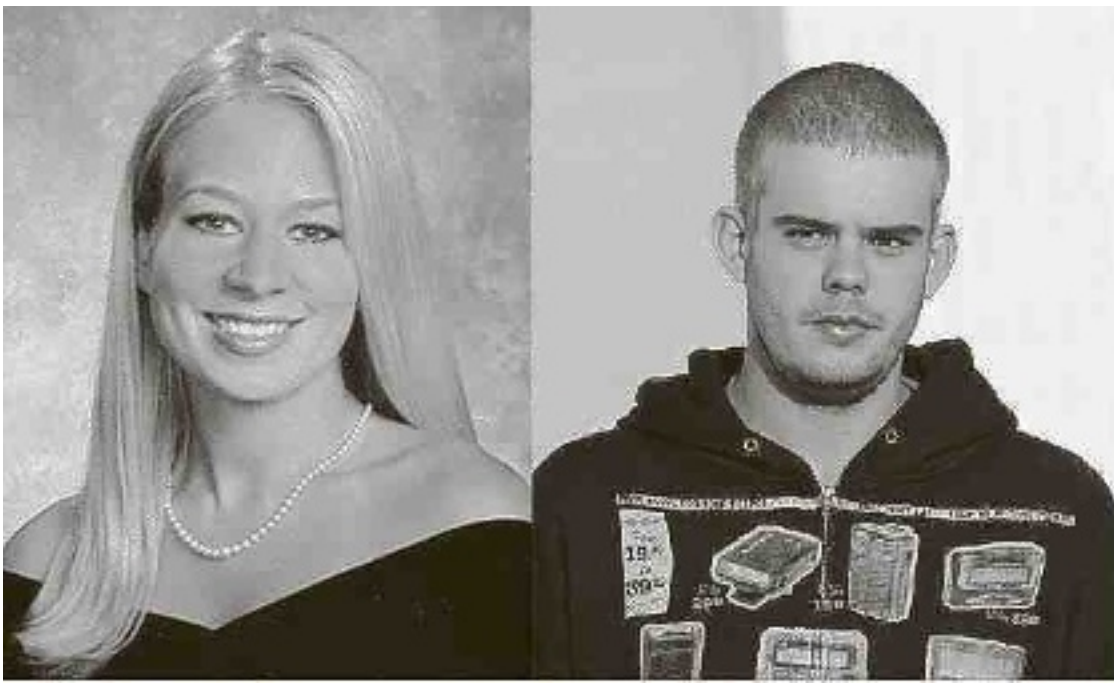
nen. Wat zich daar afspeelt is voor mij onduidelijk omdat muurtje mij het zicht ontnemt. Een kwartier later zie ik de lange jongen met het blonde meisje over zijn schouder gedragen naar beneden lopen. Hij loopt de trap af, legt haar op de overloop, springt naar beneden, trekt haar op zijn schouder en werpt haar lichaam met een draaibeweging op de grond. Daarna graaft hij zich een toegang tot de kruipruimte en trekt Natalee aan haar enkels mee naar binnen. Na ongeveer een minuut komt hij weer tevoorschijn, maakt snel de opening met zand dicht en loopt vervolgens blootsvoets naar de toegangspoort terug. Ik weet niet of Natalee op dat moment dood was, of nog leefde."

Onthullen

Na een simpel onderzoek blijkt dat Marriott inderdaad in aanbouw was rond het tijdstip van de verdwijning. Een motivatie om het verhaal van De Jong verder aan te horen. "Omdat ik mijn eigen rol zou onthullen als ik de politie van informatie zou voorzien, heb ik mij stilgehouden tot 2008. Tot Peter R. de Vries zich schaamteloos in de maling liet nemen door Patrick van der Eem en Joran die onder één hoedje speelden en waardoor de eerste een bedrag van 25.000 euro opstreek. Dat zat mij dwars en ik besloot hints door te spelen aan de politie over de plek waar ze moesten zoeken." Om de politie van informatie te kunnen voorzien gaat De Jong op eigen onderzoek uit. Hij zoekt, naar eigen zeggen, contact met de vader van Natalee, Dave Holloway, die hem bevestigt dat er inderdaad een stank werd waargenomen rond het Marriott zo'n drie weken na de verdwijning van Natalee. De Jong zoekt ook contact met een expert van de Body Farm, een onderzoekscentrum naar het ontbindingsproces van lichamen, in Knoxville en laat onderzoeken hoe lang het duurt voordat een lichaam met het gewicht van Natalee in de temperatuur van Aruba erover doet om de stank te produceren die Holloway hem heeft bevestigd. Hij komt uit op 2 tot 3 weken. Ook ontdekt De Jong dat Joran even voor de verdwijning van Natalee een relatie heeft met een dochter van een zekere Weaver, een medewerker op de bouwplaats van het Marriott hotel. Details die hij doorstuurt naar politie en justitie, maar waar hij tot zijn ontsteltenis niet de re-

Jurriën de Jong

Natalee Holloway en Joran van der Sloot

actie op krijgt die hij hoopt. "Omdat ik het gevoel had niet serieus te worden genomen ben ik in 2009 en 2010 naar Aruba gevlogen. Ik heb geprobeerd voet aan de grond te krijgen zonder mijn eigen rol in het verhaal te onthullen, maar stuitte op niets anders dan onwillendheid en ongeloof.

Diamantboor

"In mei 2010 ben ik met een diamantboor naar de plek gegaan waar ze ligt begraven. Ik hoopte zelf sporen te vinden die de politie zou dwingen tot meer onderzoek, maar het bleek een *mission impossible*". Als deze verslaggever ter controle besluit een kijkje te nemen op de aangewezen plek, ziet zij hier inderdaad sporen van een boormachine. In september 2013 komt De Jong terug naar het eiland en loopt in eerste instantie een open deur van het OM binnen. Hij geeft nogmaals zijn weergave van het verhaal met als verschil dat hij dit keer wel zijn betrokkenheid bij de zaak bekend.

Hoofddofficier Peter Blanken

"Ik ben uit de drugswereld gestapt. Mijn familie en ik hebben nu niets meer te vrezen, zoals voorheen wel het geval was. Bovendien zijn de zaken waar ik voor

veroordeeld kon worden inmiddels verjaard. Voor mij is er geen reden meer om het achter te houden." Het OM ziet echter niet genoeg aanknopingspunten in zijn

verklaring om het trapenhuis boven de vroegere kruipruimte in de Spyglass Tower te onderzoeken. "De zaak Holloway heeft duidelijk geen prioriteit meer. De Arubaanse overheid is blij dat de rust is wedergekeerd op het eiland, en daarmee de toeristen: de grootste inkomstenbron van het eiland", verklaart De Jong de reactie van het OM.

Reactie OM

Peter Blanken, sinds september 2009 werkzaam als hoofddofficier van justitie en naar eigen zeggen begaan met de zaak Holloway, praat uitgebreid met Amigoe over deze nieuwe wending in een zaak die ook de gemoederen van het justitieel apparaat op het eiland al acht jaar bezighoudt. "Er zijn in de afgelopen jaren veel scenario's geweest rondom de verdwijning van Natalee. Velen daarvan bleken gebaseerd op speculatie. Maar nog steeds is deze zaak belangrijk, en heeft het de prioriteit om opgelost te worden. Daarom heb ik meneer De Jong uitgenodigd en ruim een uur met hem op mijn kantoor gesproken." Blanken legt uit dat de betrouwbaarheid van de verklaring aan de hand van enkele controlevragen wordt getoetst. "Op een klein eiland als Aruba hebben wij simpelweg niet de capaciteit om een blik agenten open te trekken bij elke aanwijzing of tip die wij krijgen. De capaciteit moet verdeeld worden onder de onderzoeken." In rap tempo wordt dus de betrouwbaarheid gemeten en de kans op succes ingeschat. "Ik merkte bij De Jong dat er weerstand bestond tegenover mijn vragen over wat hij precies heeft gezien op de bouwplaats in de nacht dat Natalee verdween. Hij vond dit niet plezierig." Met het politierapport terzijde worden er meer vragen gesteld aan De Jong. Zo ook over de harde muziek die hij verklaart te hebben gehoord: "Hij zegt zeker te weten dat het om de broertjes Kalpoe gaat omdat zij erom bekend staan zeer harde muziek te draaien. Dat kan zo zijn maar misschien zijn er wel meer auto's op het eiland met deze luidsprekers. Dit is niet voldoende om aan te tonen dat het werkelijk om de broertjes ging." Ook op de stank die Dave Holloway naar zeggen van De Jong heeft waargenomen rondom de bouwplaats van het Marriott Hotel, gaat de hoofddofficier dieper in. "Als Holloway daadwerkelijk op de hoogte was van de stank rondom de bouwplaats, waarom heeft hij daar dan zelf geen actie op ondernomen toen hij hier uit eigen initiatief onderzoek verrichtte?", vraagt Blanken zich af. "Daarbij, hoe kun je hebben begrepen dat het om een lijkluicht gaat

van een mens en niet om de lucht van een dode ezel of hond? Hoe communiceer je met elkaar per mail dat het om een lijkluicht gaat? Dat is bijna niet te beschrijven. In de vermissingszaak van Robyn Gardner, kwam er een speciaal opsporings-team met honden naar het eiland. Op een gegeven moment dachten wij het lijk te hebben gevonden, maar uiteindelijk bleek dit een dode ezel te zijn."

Ook acht Blanken het zeer onwaarschijnlijk dat Joran Natalee binnen een kwartier vermoordde en begroef in de kruipruimte. "Dat vind ik ongeloofwaardig." Als laatste misser noemt Blanken de lengte van Natalee. "De Jong schatte Natalee op 175 cm, maar ze was 10 tot 20 cm kleiner. Dat moet naast een grote jongen van bijna 2 meter erg zijn opgevallen."

Onaannemelijk

Het zijn een aantal controlepunten waarop de betrouwbaarheid getest wordt. "Ik vind het onaannemelijk dat hij op de plaats van locatie was tijdens de verdwijning van Natalee. Zijn verhaal kan niet uit eigen waarneming zijn", zo redeneert Blanken. "Ik kan niet uitsluiten dat De Jong de waarheid spreekt, maar hij moet met meer aannemelijk bewijs komen om een nieuw onderzoek te starten. Mocht dit daadwerkelijk van de grond komen, dan zal door middel van Amerikaans defensiemateriaal in de muren van de Spyglass Tower van het Marriott worden gekeken."

In eerste instantie dus een, volgens het OM, ongeloofwaardig verhaal. Gebaseerd op speculaties en niet voldoende betrouwbaar om een onderzoek in te stellen. De grote vraag is waarom De Jong zoveel tijd, moeite en geld steekt in een verzonnen verklaring. Wat wint hij bij een negatief onderzoeksresultaat?

"Dat wij deze verklaring nu nog niet aangrijpen voor een vervolgonderzoek, wil niet zeggen dat wij niet toegankelijk zijn", benadrukt Blanken. "Als Jurriën met een waterdichte verklaring komt, staan wij open voor een vervolgesprek. Wij zijn afhankelijk van wat burgers vertellen. De oplossing van een moordzaak vind je meestal in de relaties van een persoon. Zakelijke relaties, criminele relaties en liefdesrelaties. Daar vind je het motief, het mogelijke scenario."

De Jong legt zich niet neer bij de reactie van het OM. "Ik heb contact gezocht met Marriott, zij namen de zaak serieus en er wordt met het Amerikaanse hoofdkantoor gesproken over de mogelijkheden tot onderzoek in de Spyglass Tower."

Salud!

De O van Bravo

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op de column: dokterhenry@outlook.com.

BRAVO staat voor Bewegen (voldoende), Roken (stoppen), Alcohol (matig), Voeding (gezond) en Ontspannen. Het is in gebruik in verschillende gezondheidsbevorderende programma's. De O heeft vaak een stiefmoederlijke behandeling gehad. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) deed hier onderzoek naar en vergeleek de publieke gezondheidszorg in Nederland met de 'buren'. Daaruit bleek dat de *public mental health*, en vooral ook de preventieve geestelijke gezondheidszorg, in Nederland achterliep. Eén van de resultaten van deze observaties is het grotere accent in de nationale *health promotion* op preventie van depressie. Lichaam en geest zijn on-

afscheidelijk. Hersenonderzoek van de afgelopen twee tot drie decennia heeft onomstotelijk de grote invloed van de hersenen op lichaam en gezondheid aangetoond. Er is ook veel wetenschappelijk onderzoek dat de effectiviteit van mind body technieken (van cognitieve gedragstherapie tot relaxatietechnieken) bij preventie en behandeling van verschillende aandoeningen aantoonde. In het lijfblad van de artsen

in Nederland, een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering van de Geneeskunde (KNMG) werd verteld over een groot onderzoek (2005) naar werkstress en burn-out onder AIOS, arts-assistenten in opleiding tot specialist in de Nederlandse ziekenhuizen. Ruim 20 procent voldeed aan de criteria van een burn-out. Een groter deel ervoer werkstress. Het was voor de Arbeidsinspectie aanleiding om in te grijpen. Arbeidstijden moesten worden verkort. Het ging erom naast de gezondheidsbescherming van behoeve van de jonge artsen, ook ervoor te zorgen dat de kwaliteit van zorg in ziekenhuizen niet bedreigd wordt door het feit dat gestreste artsen meer kans hebben op fouten maken.

Overleving

Survival of the fittest...to fit..passend zijn, om te overleven is aanpassingsvermogen onmisbaar, aanpassen aan ver-

andering, aan de omgeving. Uit die evolutionaire behoefte is het stressmechanisme als overlevingsmechanisme ontstaan. Een modern begrip is allostasis, het fysiologische proces van aanpassing aan de veranderingen, de levensseisen, door verandering. De stressreactie maakt lichaam en geest gereed voor de vecht-of-vluchtreactie. Er wordt meer bloed (lees energie: zuurstof, glucose, vetzuren) naar spieren en hersenen gebracht. Dat gaat ten koste van bloedvoorziening van weefsels die meer met voeding/herstel (zoals het spijsverteringskanaal) en het immuunsysteem te maken hebben. We kunnen harder rennen (vluchten) of vechten, we zijn alerter en hebben een scherpe focus. We zijn relatief ook prikkelbaarder en defensiever, we zijn in de survival-mode.

Autonoom zenuwstelsel

Het autonome zenuwstelsel dat relatief onafhankelijk van onze wil functioneert,

speelt een sleutelrol in het faciliteren van de stressrespons. Het bestaat uit een activerend deel, het sympathische zenuwstelsel, en een de-activerend, herstelbevorderend deel, het parasympathische zenuwstelsel. Naast het zenuwstelsel speelt ook het neurohormonale systeem een belangrijke rol. Bekend zijn de stresshormonen adrenaline en cortisol. Zonder stress, *arousal*, is het leven niet denkbaar. Echter, als de stressreactie intens is (zoals bij psycho-trauma) of te lang aanhoudt (chronisch stress) dan vindt de *wear and tear* plaats, het uitputtingsproces. Sommige onderzoekers spreken van de allostatische load. Het hersenonderzoek van de afgelopen decennia heeft een veelheid van schade aan geheugen en andere lichaamsfuncties laten zien door stresshormonen als cortisol. Tegelijkertijd worden herstel- en wederopbouwfuncties bij chronische stress ondergraven, wat de neer-

waartse spiraal in de hand werkt. Het is dan ook van belang in een vroeg stadium een langer aanhoudende stressreactie te herkennen. Er zijn lichamelijke verschijnselen als gespannen spieren, bijvoorbeeld van kaken en nek. Pijnen kunnen erop wijzen. Hartkloppingen en moeite met slikken kunnen er ook op wijzen. Veel moeten plassen, duizeligheid, rusteloosheid en gewichtsveranderingen kunnen ook op stress wijzen. Maar ook emotionele verschijnselen als prikkelbaarheid, lusteloosheid en ongelukkig voelen kunnen op stress wijzen. Ook in gedrag laat stress zich kennen. Uitstelgedrag, terugtrekneigingen en agressiviteit kunnen stressverschijnselen zijn. Maar bij stress gaan we ook anders denken. Meer defensief. Angstige gedachten, veel zorgen maken of veel negatieve ervaringen in ons hoofd herhalen. Ook andere mentale functies als concentratie en geheugen kunnen

onder stress lijden. De opsomming van stressverschijnselen, zoals boven geschied, is niet uitputtend. Het laat wel zien dat we het zowel op lichamelijk, emotioneel, gedragsmatig en mentaal gebied kunnen merken als we gestrest raken. Ook zien we dat de verschijnselen niet uniform zijn, maar bij verschillende personen zich anders kunnen manifesteren. Ook treden niet bij iedereen alle of dezelfde verschijnselen op. De symptomen kunnen een uiting zijn van stress, maar ook van een andere oorsprong zijn, bijvoorbeeld van een bepaalde ziekte. Als ze aanhouden is een bezoek aan de dokter of psycholoog dus aan te bevelen. Maar het idee van jezelf leren kennen, kan zeker ook worden begrepen als; jouw stressverschijnselen leren kennen. Die kennis en dat besef zijn namelijk cruciaal voor een effectieve zelfsturing. De O van BRAVO, ontspannen, verdient dan ook meer aandacht.

introduc tie van de OB-differentiatie. Luxe goederen en diensten hebben een hoger OB-tarief van 9 procent, terwijl op producten van eerste levensbehoefte 0 procent wordt geheven. Sinds het begin van dit jaar is er ook een begin gemaakt met structurele verlaging van de kosten van de overheid. Tevens worden de subsidiekosten aangepakt en is er begonnen met de hervorming van de verplicht wettelijke reserves inclusief de creatie van een schommelfonds voor de sociale fondsen. Verder is een begin gemaakt met het proces om de zegelbelasting in het kader van de introductie van de OB-differentiatie aan te passen. Het voornemen van het op 7 juni aangekomen kabinet-Asjes is om door te gaan met dit beleid. Ook zal de overheid de wettelijke instrumenten gebruiken die zij tot haar beschikking heeft om ondernemingen die de fiscale wetgeving overtreden aan te pakken.

Niets te vieren
Semerel van onder meer de Movementu Grandinan Unif (MGU) is echter van mening dat er op 10 oktober niets te vieren valt. Hij is er zelfs een voorstander van om deze feestdag helemaal af te schaffen. "Wat valt er te vieren? Ons was voorgehouden dat wij een autonomie zouden krijgen die verder zou gaan dan die Aruba heeft. Dat hebben wij niet gekregen. Wij hebben een autonomie gekregen die tal van moeilijkheden voor het volk heeft meegebracht. Dus waarom zouden wij iets op deze dag moeten vieren als er niets te vieren valt."

Semerel benadrukt dat de inmiddels overleden Curaçaose staatsgeleerde Carlos Dip zich altijd tegen de huidige vorm van autonomie heeft gekeerd. "Hij heeft een presentatie gehouden in het Plaza Hotel. Zoek het maar op. Die staat haak op waar wij nu hebben. Ik vind dat Statenleden zich met andere zaken moeten bezighouden. Waarom hebben wij anno 2013 nog steeds een J.H.H. Hamelbergweg, waar straks een nieuw ziekenhuis voor Curaçao moet komen. Hamelberg was de gouverneur die nota bene verklaarde dat het algemeen kiesrecht op Curaçao tot kabbalisme zou leiden. Zijn naam moet weg. Ik stel voor dat wij deze straat vernoemen naar Carlos Dip, de grootste staatsrechtgeleerde die wij ooit hebben gehad."

CITRO saves
lives 24/7 @ sea

ALARM **913**

Jardim: Geen overschot begroting 2012

WILLEMSTAD — Ten onrechte hebben enkele Statenfracties recentelijk geïnsinueerd dat de begroting over het jaar 2012 met een overschot is afgesloten, aldus minister José Jardim van Financiën. Volgens hem gaan deze fracties uit van de niet-waarheidsgetrouwe cijfers van het kabinet-Schotte.

“Zo wordt er blijkbaar alleen gekeken naar de cijfers die gepresenteerd zijn in de eerste suppletoire begroting ten aanzien van het begrotingsjaar 2012, die ingediend werd door het kabinet-Schotte. Het daarin geschetste beeld verslechterde al in de nota van wijziging daarop met circa 5,9 miljoen gulden op de gewone dienst (ook door het kabinet-Schotte ingediend). Daardoor werd door het kabinet-Schotte de verwachting gewekt dat de gewone dienst met een overschot van circa 38,2 miljoen gulden zou afsluiten. Maar deze cijfers vormden mede de aanleiding voor de welbekende aanwijzing van de Rijksministerraad (RMR) dat Curaçao zijn overheidsfinanciën op orde moest brengen, omdat het beeld zoals tot dan opgenomen in de begrotingsstukken, inclusief

ontwerpen, niet waarheidsgetrouw was”, aldus de minister. Volgens hem is bij de tweede suppletoire begroting, ingediend door kabinet-Betrian, wel een waarheidsgetrouw beeld gegeven van de overheidsfinanciën. “Bij deze indiening werd het saldo over het jaar 2012 al met circa 88,1 miljoen gulden neerwaarts bijgesteld, waardoor het jaar zou moeten afsluiten met een tekort van om en nabij de 50 miljoen gulden in plaats van een overschot. Op te merken valt dat ook deze tweede suppletoire begroting door de Staten is goedgekeurd.” Daar bovenop meldt de minister dat uit de jaarrekening (een feitelijke cijfermatige weergave van de begrotingsuitvoering) over het jaar 2012 blijkt dat dit dienstjaar uiteindelijk met

een hoger tekort op de gewone dienst van om en nabij de 73 miljoen gulden is afgesloten. De discrepantie in relatie tot de tweede suppletoire begroting wordt hoofdzakelijk verklaard door verplichtingen die later zijn gebleken. De minister vindt dat ‘aangenomen kan worden dat de fracties in de Staten, die refereren aan een overschot over het begrotingsjaar 2012, zich enkel gebaseerd hebben op het niet-waarheidsgetrouwe beeld dat geschetst was door de begrotingsstukken ten tijde van het kabinet-Schotte’. “Zij hebben kennelijk in hun analyse de tweede sup-

pletoire begroting 2012, die eveneens door de Staten is goedgekeurd, en de jaarrekening over het jaar 2012 buiten beschouwing gelaten. Ook ontbreekt in deze analyse de aanwijzing van de RMR dat Curaçao zijn overheidsfinanciën op orde moest brengen, alsmede de neerwaartse bijstelling van de financiële vooruitzichten door Standard & Poor's, beide het gevolg van het ten tijde van het kabinet-Schotte gevoerde financieel-economische beleid, alsmede het toen ontbreken van een waarheidsgetrouw beeld ten aanzien van de overheidsfinanciën.”

Onvrede

José Jardim was ten tijde van het kabinet-Schotte, toen George Jamaloodin (MFK) minister van Financiën was, secretaris-generaal van Financiën. In mei 2012 diende hij zijn ontslag in vanwege – zoals hij zelf stelt – ‘het onwenselijke beleid rond de overheidsfinanciën van Curaçao, dat niet lang daarna resulteerde in de aanwijzing van de RMR’. Hij bleef na overleg aan. Niet lang daarna viel het kabinet en werd hij zelf minister van Financiën in het interim-kabinet onder Stanley Betrian.

Nieuwe naam UNA later in Staten

WILLEMSTAD — De nieuwe naam voor de lokale universiteit UNA is gisteren niet aan bod gekomen in de Centrale Commissie van de Staten.

Pais-fractievoorzitter Alex Rosaria stelde voor om dit vergaderpunt uit te stellen totdat de overheid samen

met de nabestaanden van Moises da Costa Gomez tot een akkoord is gekomen. Volgens Rosaria is het prematuur om hierover in de Staten tot een besluit te komen. Zo zou namelijk ‘University of Curaçao’ al door Gilbert Cijntje van de Intercontinental University of Curaçao (ICUC) zijn vastgelegd bij onder andere

de Kamer van Koophandel. Vandaag zouden de partijen hierover om de tafel zitten. In 2011 besloot de overheid UNA om te dopen tot University of Curaçao mr. dr. Moises Frumencio da Costa Gomez. Dit is echter nooit geformaliseerd. Het parlement moet de naamswijziging goedkeuren.

Verkeerscontroles

WILLEMSTAD — De verkeerspolitie en de Uitvoeringsorganisatie Controle en Beveiliging (voorheen SKS) hielden gisteren tussen negen uur ‘s ochtends en een uur ‘s middags een verkeerscontrole op de Rijkseenhedsboulevard en de Sta. Rosaweg.

Hierbij werden 250 wagens gecontroleerd en werden er 64 processen-verbaal uitgedeeld. Het merendeel van de geconstateerde overtredingen had te maken met het rijden zonder veiligheidsriem (37). Ook werden er processen-verbaal uitgedeeld voor het rijden zonder rijbewijs (9), het ontbreken van geldige verzekeringspapieren (5), een niet gekeurde auto (4), het ontbreken van de vereiste papieren (4) en andere overtredingen (3). Van de gecontroleerde voertuigen werden twee auto's en twee motorfietsen in beslag genomen. Vier wagens mochten onder afgesproken voorwaarden met de autoriteiten hun weg vervolgen. De verkeerscontroles zullen in de komende periode worden voortgezet, aldus een persbericht van de politie.

Bouw Jeugdinstelling geregeld

WILLEMSTAD — Justitie-minister Nelson Navarro (Pais) heeft onlangs zijn handtekening gezet onder een contract voor de bouw van een gesloten afdeling bij de Justitiële Jeugd Instelling Curaçao (JJIC/GOG). Met de bouw is een bedrag van zeven miljoen gulden gemoeid. De financiering loopt via medefinancieringsinstituut Usona. Het is de bedoeling dat de bouw per 1 november van start gaat en zo'n veertien maanden in beslag neemt. Het project bestaat uit 24 kamers, maar ook ruimtes voor gemeenschappelijk gebruik met een capaciteit voor 48 personen. Op de foto de ondertekening van het contract tussen Navarro en Gonzalo Parra van aannemersbedrijf Parra Plus nv.

Miss mag naar Moskou

WILLEMSTAD — Miss Universe Curaçao Eline de Pool mag naar Moskou voor de internationale Miss Universe-verkiezing. Deze week kwam het verlossende antwoord.

Dat was na lange beraadslagingen tussen het CTDF, het bestuur van toeristenbureau en licentiehouder CTB en organisator Coridja Stars. Vorig weekeinde werden de vader en broer van het meisje opgepakt op verdenking van drugs-handel en illegaal vuurwapenbezit. In de auto van haar broer werden pakketten met drugs aangetroffen. De vader is inmiddels voorlopig op vrije voeten gesteld. Deze gebeurtenissen zouden volgens CTDF mogelijk een negatief effect kunnen hebben op de deelname van De Pool en

het imago van het eiland dat zij vertegenwoordigt. Maar na veel gesprekken, een lobby en uiteindelijk een beslissing van de ministerraad, mag het meisje dus naar Rusland. Een van de overwegingen die heeft meegespeeld, is dat zijzelf nooit met justitie in aanraking is geweest.

De Pool heeft het deze dagen nog druk met opnames voor de promotievideo over Curaçao, die zij in Moskou zal presenteren. Voor die video worden verschillende plekken op het eiland bezocht. Gistermorgen zwom de Miss Universe-kandidate met de dolfijnen van de Dolphin Academy. Volgende week reist ze af naar Moskou. De finale van de Miss Universe-verkiezing vindt volgende maand plaats.

Chinese consul bezoekt stationsschip

WILLEMSTAD — Slechts drie dagen na haar aankomst op Curaçao heeft de consul-generaal van de Volksrepubliek China, Chen Qiman, een bezoek gebracht aan het stationsschip van de Koninklijke Marine in het Caribisch gebied. Op het schip, dat afgemeerd ligt aan de Prins Hendrikkade, maakte zij kennis met de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied, brigade-generaal der mariniers Dick Swijgman. “Ik voel me vereerd de consul-generaal al zo snel te mogen verwelkomen”, aldus Swijgman. “Dit bezoek benadrukt de goede band tussen de Volksrepubliek China en Nederland, en Defensie in het bijzonder.”

Op Klein Curaçao

Geen vergunning voor uitkijkpost

WILLEMSTAD — Het vorderende bouwwerk op Klein Curaçao, de uitkijkpost die door Mermaid Boat Trips gerealiseerd wordt, wordt gebouwd zonder bouwvergunning ofwel toestemming en zonder overleg met de overheid. Dit laat de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Earl Balborda (PNP), in reactie op uitspraken van de Mermaid-eigenaar Cor Mons, weten.

Mons verklaarde gisteren tegenover de Amigoe dat hij ‘alvast met de bouw is gestart’ en dat ‘er gesprekken gaande waren met zowel de instanties als de Kustwacht’. Minister Balborda laat in reactie op de verklaring van Mons verder weten: “Dat hij met de desbetreffende uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ontwikkeling en Planning (het vroegere Drov, red.) in overleg zou zijn, klopt niet. Overigens heeft de Kustwacht met deze situatie

daarbij nauw gekeken worden of er sprake is van meer illegale bouwwerken op het eilandje.” De minister benadrukt dat de Mermaid-eigenaar ‘geen vergunningsaanvraag heeft ingediend voor de bouwwerkzaamheden’. Ingewijden wijzen tevens op het feit dat de reeds bestaande strandfaciliteiten met palapa's en sanitaire voorzieningen van Mermaid Boat Trips omheind zijn door een hekwerk, ‘wat op toeëigening zou duiden’. Zeer binnenkort zal het team van Balborda naar Klein Curaçao gaan. Het was oorspronkelijk de bedoeling dat dat reeds deze week zou gebeuren, maar door omstandigheden is dat nog niet gelukt, aldus de minister.

Man met drugs aangehouden

WILLEMSTAD — De Dienst Speciale Taken (DST) van de politie heeft vrijdagavond omstreeks acht uur tijdens een preventieve controle aan de Sto. Domingoweg de man F. E. M aangehouden.

Tijdens de controle vond de politie tussen de auto-stoel en de ‘console’ van de wagen een pistool met acht kogels erin. In de console vond de politie verder ook een zak met marihuana. De 35-jarige op Curaçao geboren M. werd aangehouden als verdachte van overtreding van de Opiumwet en de Vuurwapenverordening. Het onderzoek in de zaak duurt nog voort.

Advertenties Curaçao

Hollandsche Bakkerij

DE HOLLANDSCHE BAKKERIJ

AANBIEDINGEN

van 14 t/m 19 Oktober

Ma.:	Krentenbollen van Nafli. 5,10 voor Nafli. 4,50
Di.:	Appelkrumelcake Nafli. 4,75
Wo.:	Tompouce 4 halen 3 betalen
Do.:	2 casino wit halen, de 3e gratis
Vr.:	Slagroomschnitt Nafli. 10,99
Za.:	Quiche ham en prei 2 stuks voor Nafli. 9,50

KUNUKU

SLIDE AND ENJOY BIJ KUNUKU AQUA RESORT

Geniet van onze compleet ingerichte, ruime, 3 kamer appartementen en van de 42 meter lange glijbaan bij het zwembad!

In de periode van 1 september tot 15 december kunt u gebruik maken van onze **local specials**.

3 nachten slechts NAFL 750,- *
4 nachten slechts NAFL 999,- *

Reserveer snel op www.kunukuresort.com of bel voor informatie naar: +5999 8644455

Prijzen o.b.v. 4 personen per appartement. Elke extra persoon (tot max. 6 personen per appartement) NAFL 50,- p.p.p.n
Prijzen zijn incl. 6% o.b.
*Bekijk de algemene voorwaarden op: www.kunukuresort.com

KUNUKU AQUA RESORT
Jewel of Curaçao

TE KOOP

CENTRAAL GELEGEN
RUIME VILLA

Prachtige villa op groot terrein gelegen aan de Urdalweg 7 te Rooi Catootje / Mahaal

Kavel grootte: 3060 m2
Woonoppervlakte: 371 m2
6 slaapkamers en 5 badkamers

Vraagprijs: NAF 1.295.000 k.k.

International Fine Living
real estate advisory

Voor meer info: www.internationalfineliving.com | (005999) 7479335 / 511 7363

Première theaterstuk over borstkanker 'Na Pechu'

Borstkanker treft een op de acht vrouwen. Toch steken vrouwen veel liever hun kop in het zand dan dat ze bij de ziekte stilstaan. Het Papiamentstalige theaterstuk 'Na Pechu' hoopt de bewustwording rond de ingrijpende ziekte te vergroten. Zaterdag 19 oktober gaat het stuk in het WTC in première en daarna maakt het een tournee door Curaçao, in allerlei verrassende laagdrempelige locaties.

door Nelly Rosa

'Na Pechu' is een bewerking van het Nederlandse theaterstuk 'Ontboezemingen', dat vorig jaar in Teatro Luna Blou op de planken is gebracht. Anneke van der Gulik, zelf een borstkanker-survivor, bracht het stuk naar Curaçao en nam ook het initiatief voor de Papiamentstalige bewerking, waarvan de titel letterlijk 'aan mijn borst' betekent, maar nu gebruikt wordt als 'ik heb iets op mijn ziel'. Theaterregisseur Roland Rôl Colastica samen met Laura Quast, Rina Penso en Diti-ana De Wind tekende voor de vertaling van het 'humoristische drama' over borstkanker, gespeeld door vijf vrouwen die het allemaal op hun eigen manier beleven en presenteren. "De schrijver van het stuk heeft echt een sociogram onderzoek gedaan", vertelt Colastica. "Er is heel bewust gekeken hoe de samenleving in elkaar zit. Alle vijf de types komen in het echt ook voor." Het stuk

Norma Cova

is niet een op een naar het Papiaments vertaald. "Het is Caribisch geworden", legt Van der Gulik uit. "Zo is er onder andere aan het taalgebruik gesleuteld. Ook de humor is aangepast. Je moet niet in je neus gaan zitten peuten, dat is hier absoluut niet leuk", geeft Colastica als voorbeeld, die de algehele regie in handen heeft en samenwerkt met regisseurs Laura Quast en Lupe Reyes, choreograaf Rudsel d'Antonia en actrice Greta Trappenberg. Dag en nacht spookt het stuk door zijn hoofd. "Is het intensief?", vraag ik aan de regisseur. Hij lacht. "Andere vraag graag", en lacht weer. "Ik voel me enorm schuldig dat ik het heb gevraagd, maar we weten waarvoor we het doen", zegt Van der Gulik. In de nieuwsbrieven die regelmatig de deur uitgaan over het stuk, staat het doel als volgt geformuleerd: 'de ziekte borstkanker op Curaçao meer uit de taboesfeer halen en het vergroten van de bewustwording ten aanzien van het belang van preventie van borstkanker onder de bevolking'. "Ik heb mensen gevonden die deze doelstelling begrijpen en die bereid zijn om alles te geven om

dat doel te bereiken. Ze halen echt alles uit de kast. Het mooie is dat er nu al een soort kettingreactie op gang komt door er alleen maar over te praten", vertelt Van der Gulik.

Uit het leven gegrepen
Tv-persoonlijkheid Eileen Loman heeft 'Na Pechu' gebruikt om over haar strijd met borstkanker te praten. In mei is haar borst geamputeerd. Dat was drie weken nadat ze haar man, die aan kanker overleed, had begraven. "Ze had het niet eerder op televisie gezegd, maar dit stuk hebben we samen gebruikt om erover te praten", vertelt Colastica. In haar ochtendprogramma vertelt ze hoe het er in de wachtkamer bij de specialist aan toe gaat. "Wat mij het meest pijn doet is dat wij hier in de wachtkamer zitten, we weten precies wat er met ons gebeurt, we weten dat we elkaar nodig hebben en toch praten we niet. Toen Eileen dat zei, dacht ik: 'Mijn hemel, ze heeft het stuk gelezen'. Zo dicht bij de werkelijkheid is dit stuk geschreven. Het maakt niet uit of je in Timboektoe zit of hier. Iedereen maakt hetzelfde mee", zegt Colastica. "Ik heb een verhaal gelezen van een Zuid-Afrikaanse vrouw die borstkanker heeft ervaren als het haar ontnemen van haar aangeboren vrouwelijkheid, waardoor ze tweederangs is geworden in de orde van vrouwen. Mannen weten absoluut niets van borsten af. We zitten er constant aan, maar we hebben geen idee wat een borst voor een vrouw voorstelt. Er is een zin in het stuk die zo'n enorme impact op mij heeft gehad. Angela heeft borstkanker gekregen omdat haar moeder borstkanker had. Haar moeder heeft haar altijd op een afstand gehouden. Op een gegeven moment komt ze erachter dat haar moeder geen borsten meer heeft. Dan zegt de moeder: 'wat ik het ergste vind, is dat ik jou die ziekte heb doorgegeven, maar de ironie is dat in die ene borst die ervoor gezorgd heeft dat jij in leven kon blijven, datgene zit wat jou en mij doodmaakt.' Vol-

Regisseur en vertaler van Na Pechu Roy Colastica

gens mij draai je dan door", zegt Colastica.

Bijgelooft

Voor de vijf actrices was het moeilijk om zich kanker in te beelden. "Een acteur werkt met verbeelding. Je roept een bepaald beeld op en daar zit een bepaalde emotie bij. Je probeert die emotie uit te diepen of je geeft er een andere vorm aan door naar een aanverwante emotie te zoeken. Zo diep je je personage uit. Maar wie heeft zich ooit verbeeld dat ze borstkanker heeft? Het was ontzettend moeilijk om er überhaupt over na te denken", zegt Colastica. Daarnaast vroegen de actrices zich ook af wat ze zich op het lijf hadden gehaald. "Ik ben de literatuur ingedoken. De actrices moeten natuurlijk de ziekte internaliseren. Dat betekent dat ze het gebeuren een dusdanig centrale plek in hun lichaam geven, waardoor hun geest ernaar gaat leven. Je gaat het niet worden", benadrukt Colastica. Ik ben helemaal geen Karkosky-voorzitter. Als ik Anneke moet spelen dan kan ik Anneke nooit worden. Ik kan hooguit een interpretatie geven aan Anneke. Na afloop douchte ze die rol gewoon van je af, maar ik had drie understudy's en twee van hen zijn weggegaan. Een omdat haar moeder zelf borstkanker heeft gehad en bij de ander had de grootmoeder gezegd dat ze daar niet aan moest beginnen, anders zou ze zelf borstkanker krijgen." De actrices verdienen volgens Colastica een oorkonde. Vier dagen per week komen ze bij elkaar om te repeteren. Van zes tot tien of van zeven tot elf uur 's avonds. En op zondag repeteren ze van 10 uur 's ochtends tot 5 uur 's middags. "Het zijn mensen

met een fulltime job. De lapen tekst leren ze in hun vrije tijd uit het hoofd. Het zijn toegewijde vrouwen." Hij vertelt over een van de actrices, die de dag daarvoor op de Julianabrug een auto-ongeluk heeft gehad. "Ze ging naar huis, nam een douche en om kwart voor zeven stond ze op het podium. Op een gegeven moment kreeg ze hoofdpijn. En toch wilde ze niet naar huis gaan om uit te rusten", vertelt Colastica. Actrice Norma Cova is naast haar acteerkwaliteiten ook vanwege haar tragedie met kanker door Colastica voor het stuk gevraagd. "Norma heeft in de laatste jaren eerstegraadsfamilieleden aan kanker begraven, waaronder haar echtgenoot. Ik had zo iemand nodig", zegt Colastica.

Merietza Haakmat in de rol van Janine

Merietza Haakmat speelt in het stuk Janine, een zangeres die kanker krijgt. Ze schuift aan bij het interview. "Ook al worden er in het stuk vijf verschillende verhalen verteld, ontsnappen is onmogelijk. "Op een gegeven moment vertellen ze jouw verhaal of dat van iemand die je kent", vertelt Haakmat. "Toevallig ben ik zangeres en entertainer. Dus de wereld van Janine ken ik wel. Ik kan me voorstellen hoe frustrerend het voor haar is dat haar leven anders is gelopen

dan ze zich had voorgesteld. Ze krijgt kanker en heeft nog niet bereikt waar ze op hoopte. Zulke mensen ken ik. Misschien hebben ze geen kanker, maar ze moesten wel hun passie voor zingen of het theater opgeven, omdat ze niet verder kwamen. Die pijn werkt hun hele leven door. De dood is dan geen ongewenste vriend meer. Dat is triest", zegt Haakmat.

Bewustwording

"Er is een actrice die boven de 50 is, en ze heeft nog nooit een mammogram laten maken. Nu met dit stuk heeft ze het eindelijk gedaan, maar ze wil de uitslag absoluut niet horen", vertelt Colastica. "Het is zo belangrijk dat je je kop niet in het zand steekt. Zolang dat taboe blijft rusten denkt iedereen 'Nou ja,

Foto: Pet Huisman

Jessica Damon in haar rol van Angela

en preventie naar voren te brengen. Een theaterstuk is een originelere wijze dan, zeg maar, een folder op tafel leggen. Want een folder kun je weggewen. Als je het stuk ziet, kun je geen kant op. Na afloop kun je bepalen of je er iets mee gaat doen of niet, maar ik vind het knap als je er niets mee gaat doen." Beiden vinden dat 'Na Pechu' meer is dan een drama over borstkanker. "Het is een theaterstuk over het leven, waaronder dat van de vrouw", vult Colastica aan. Het stuk heeft zelfs hem als man getriggert om zijn eigen leven onder de loep te leggen. "We gaan er automatisch vanuit dat het leven zijn gangetje gaat, totdat je met een tegenslag wordt geconfronteerd. Dan beginnen de vragen te spelen 'wat zijn mijn prioriteiten, wat wil ik doen en wat heb ik met mijn leven gedaan?', zegt hij. "Die keuze om te doen wat ik echt wilde, heb ik ook pas gemaakt toen ik ziek was", zegt Van der Gulik. Ze richtte 'Denken en Doen' op en nam het initiatief om 'Ontboezemingen' naar het eiland te halen. Sneloploze nachten kreeg ze ervan. "Uit pure naïviteit en idealisme heb ik het Nederlandse stuk hierheen gehaald, maar ik wist niet wat op me afkwam. Er kwam veel meer bij kijken dan ik had verwacht. De afronding van Ontboezemingen nam ook meer tijd in beslag dan ik had verwacht. Juridisch en financieel

Anneke van der Gulik

moest het allemaal kloppen. Daarom duurde het wat langer voor we groen licht voor de productie van het Papiamentstalige stuk kregen.

Dit hele proces is voor mij ook een afsluiting van vijf jaar ziekte. Nu wil ik erop wijzen dat je er op tijd bij kunt zijn en dat het belangrijk is om erover te praten. Val niet in die valkuil dat het je niet kan overkomen. Ik heb nooit gerookt, dronk nauwelijks, sportte veel en heb drie kinderen borstvoeding gegeven. Dit kon mij niet overkomen, dus wel." 'Na Pechu' is te zien op 19 oktober om 20.00 uur en op 20 oktober om 15.00 en 20.00 uur in het WTC. Kaarten kosten 50 gulden per stuk en zijn verkrijgbaar bij de bekende verkooppunten en het Prinses Wilhelmina Fonds.

Advertenties Curaçao

Did you know that Twinfield is integrated with all local banks? Manual input of bank statements is history!

Clever, Reliable and Innovative Online Accounting

 Twinfield Caribbean

www.twinfield.cc - info@twinfield.cc - (+5999)6667337

 The Ritz Studios

The Ritz is hiring

The Ritz is a fast growing and very successful 3* hotel. It offers smart hotel services for an attractive rate. The Ritz now runs 57 studio rooms and wants to grow to a 100.

We are looking for enthusiastic people to join our team.

Hotel consultant
You are a well seasoned hotel manager/consultant, who can assist us in our growth. For a certain time frame you will develop and improve The Ritz concept and operations.

Breakfast attendants

- Morning shifts 07.00 till 11.00: Week days and weekend shifts
- You are 30+, you have some cooking/kitchen skills, great people skills and can handle work loads
- Languages: Dutch and English fluent. Preferably also (some) Spanish

This is a great job for experienced ladies looking for a fun part-time job

Pool bar attendants

- Afternoon - evening shifts 16.00 till 20.00/22.00: Week days and weekend shifts
- You are 30+, you have some cooking/kitchen skills, great people skills and you can work independently
- Languages: Dutch and English fluent. Preferably also Spanish

This is a great job for experienced ladies looking for a fun part-time job

Front office receptionists (Part Time)

- Evening shifts 17.00 till 22.00 and/or weekend shifts 08.00 till 17.00 or 17.00 till 22.00
- You are 30+, you have great computer skills and preferably some hotel reception experience
- Languages: Dutch and English fluent. Preferably also Spanish

Housekeeping: Chamber maids (Part Time)

- Weekend shift 08.00 till 17.00
- Occasional weekday shifts
- There is a possibility for a full time position in the future

For further information, please visit our web-site: www.ritz-studios.com
Applications by email only: employment@ritz-studios.com

 Car Lease Caribbean bv

Your friendly car lease company

Tel.: 465-0382

info@carleasecaribbean.com www.carleasecaribbean.com

 Repêchage

Celebrating our ANNIVERSARY!!
From 14th till 31st of October 2013
Fall into Skin Care

Book NOW for: "Free Analysis and Recommendation"
Buy Repêchage at-home care products and receive
!!!!!! 10% + FREE TREATMENT at our SKIN BAR!!!!!!
Signature Treatments Facial and Body 15 & 20%less

Spa & Centro Técnico Repêchage
Sta. Rosaweg 33-I
Tel +5999-7476729/6956829
Email: frainmaragencies@live.com

De prijs verzakking van de week!

 OP=OP

Halfvolle melk 1 liter

1.49

Albert Heijn ZEELANDIA

Ma. t/m zo. 08:00 - 20:00 uur Tel. 461 2411
www.ah.an facebook.com/ahcuracao

Deze aanbieding is geldig van 14 t/m 20 oktober 2013.

Inflatie op Bonaire en Saba gestegen

WILLEMSTAD — In het derde kwartaal van 2013 was de inflatie op Bonaire 1,8 procent en op Saba 1,4 procent. Op deze eilanden is de inflatie licht gestegen. Op Sint-Eustatius is de inflatie licht afgenomen naar 1,7 procent. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

De inflatie op Bonaire is in het derde kwartaal van 2013 uitgekomen op 1,8 procent. Dit is een stijging van 0,3 procentpunt ten opzichte van vorig kwartaal. De stijging was vooral het gevolg van gestegen prijzen voor recreatie en cultuur. Ook huishoudelijke apparatuur had een opwaarts effect op de in-

flatie. De prijzen van vervoer hadden een drukkend effect op de inflatie. Op Sint-Eustatius is de inflatie in het derde kwartaal licht gedaald naar 1,7 procent. Dat betekent niet dat er sprake is geweest van algemene prijsdalingen, maar dat de prijzen jaar-op-jaar minder hard zijn gestegen.

In het tweede kwartaal was de inflatie nog 1,8 procent. Voedingsmiddelen en huishoudelijke apparatuur en meubilair werden goedkoper. Ook de prijzen van horeca drukten de inflatie. Daartegenover stond dat de prijzen van elektriciteit een fors inflatie-verhogend effect hadden. Deze daalden in het derde kwartaal weliswaar, maar een stuk minder fors dan een jaar eerder.

Saba
Op Saba is de inflatie voor het eerst sinds het vierde

kwartaal van 2011 gestegen. De inflatie kwam in het derde kwartaal uit op 1,4 procent. Dit is een stijging van 0,4 procentpunt ten opzichte van het tweede kwartaal. Net als op Sint-Eustatius had elektriciteit een opwaarts effect op de inflatie. Op Saba droegen ook gestegen prijzen voor voedingsmiddelen bij aan de stijging van de inflatie. De cijfers over het derde kwartaal van 2013 zijn voorlopig en worden definitief vastgesteld bij de publicatie over het vierde kwartaal van 2013.

‘De onderste steen boven halen kost enorm veel capaciteit’

Foto: Today / Hilbert Haar

Hoofdofficier Hans Wesselink

PHILIPSBURG — Er is een serieuze kandidaat voor de post van hoofdofficier van Justitie op St. Maarten. Hij treedt mogelijk aan voor 1 maart, nadat interim-hoofdofficier Hans Wesselink terugkeert naar Nederland na zes maanden in Philipsburg.

Dat meldt correspondent Hilbert Haar van *Caribisch Netwerk*. Wesselink fungeerde al eerder – van 1989 tot 1993 – als hoofdofficier op het eiland. Sindsdien is er veel veranderd zegt hij: “Het Openbaar Ministerie is enorm geprofessionaliseerd. Er zijn nu zes officieren; een indrukwekkende en noodzakelijke groei.”

Het is Wesselink opgevalen dat het gemakkelijker is om officieren te werven dan ondersteunend personeel zoals parketsecretarissen. “Die zijn hoogst nodig om officieren hun werk goed te kunnen laten doen, er is versterking nodig.” De 67-jarige Wesselink was al gepensioneerd toen hij werd gevraagd tijdelijk naar St. Maarten te komen, nadat er geen opvolger voor hoofdofficier Hans Mos was gevonden. Critici twijfelden aan de meerwaarde van

zo’n tijdelijke aanstelling.

Snel gewend
Maar Wesselink zegt dat hij zich snel thuis voelde in zijn oude omgeving. Hij ervoer de manier waarop hij werd tegemoet getreden als een verademing. “Ik heb geen moment het gevoel gehad dat mensen dachten, goh, daar heb je de zoveelste Nederlander.”

Wesselink werkte in het verleden ook vier jaar op Curaçao. “Als je acht jaar op de Antillen hebt gewerkt dan is dat meer dan een rijke ervaring. Het doet iets met je. Ik kijk niet zozeer naar St. Maarten als een andere samenleving want het is een deel van mijzelf geworden. Ik heb niet het gevoel dat ik in een vreemd land werk.”

Beperkingen
De interim-hoofdofficier

heeft zich enkele doelen gesteld in de wetenschap dat niet alles voltooid is wanneer hij vertrekt. Aantrekken van ondersteunend personeel is een prioriteit. Een tweede focuspunt is de selectie van zaken die voor de rechter worden gebracht. “Ze moeten een redelijke kans maken om te eindigen met een beslissing van de rechter en het moet binnen een redelijke termijn gebeuren. Daarom moet je jezelf af en toe beperkingen opleggen.”

Wesselink is van oordeel dat het effectiever is om een behapbaar deel van een onderzoek aan te pakken dan tot de laatste snik door te rechercheren. “De onderste steen bovenhalen kost enorm veel capaciteit en de vraag blijft altijd of je ook wat vindt. Die overweging moet altijd gemaakt worden, niet alleen op St. Maarten.”

De interim-hoofdofficier wuift de indruk weg dat de Landsrecherche onvoldoende presteert. “Deze mensen doen wat mogelijk is. Soms zijn er problemen met beperkte beschikbare middelen of mankracht, maar er wordt hard gewerkt.”

Rwanda
Wesselink was het verleden ook enige tijd adviseur van de Nederlandse regering na de genocide in Rwanda. Hij ontdekte daar een interessante traditie: ‘er is een mogelijkheid tot verzoening als iemand ten overstaan van de gemeenschap spijt betuigt. Als zo iemand dan bepaalde dingen doet voor de gemeenschap wordt hij weer in genade aangenomen.’ Dat was, zegt Wesselink, de enige oplossing voor Rwanda waar honderdduizenden Hutu’s waren opgesloten in oude Belgische gevangenissen. “Het is onvoorstelbaar dat een klein land als Rwanda zoveel mensen opgesloten zou kunnen houden. De harde kern is natuurlijk wel terecht, maar als de samenleving zo’n oplossing accepteert, dan zal ik de laatste zijn om te zeggen dat dit eigenlijk via de onafhankelijke rechter moet.”

Geen overnachting op Bonaire Slechts eendaags bezoek van koninklijk paar

KRALENDIJK — Het programma voor het bezoek van het koning Willem Alexander en koningin Maxima aan Bonaire is in concept klaar, maar kan nog niet gepubliceerd worden.

Het Koninklijk Huis moet daar nog goedkeuring aan geven. Gezaghebber Lydia Emerencia, onder wiens verantwoordelijkheid het bezoek valt, wil niet veel meer kwijt, dan dat het bezoek dit keer een eendaags bezoek zal zijn. Dit in tegenstelling tot eerdere koninklijke bezoeken, waarbij Bonaire vaak als rustpunt in het programma werd opgenomen en waar werd overnacht. Het koninklijk paar komt op 16 november ‘s morgens aan op Bonaire, na een bezoek aan St. Maarten, Saba en St. Eustatius en vertrekt ‘s avonds weer. “Wij hebben gehoopt dat zij een nacht zouden doorbrengen op Bonaire. Dit is het eerste bezoek van de koning aan Caribisch Nederland. In

Nederland zijn zij door het hele traject gegaan van het bezoeken van de gemeenten. Wij zijn ook een gemeente. Op een of andere manier is besloten, om geen groot onderscheid te maken tussen ons en de gemeenten in Nederland. Daar bleven zij ook nooit overnachten. Maar wij zijn toch blij dat zij komen en wij zullen ons best doen om hen een programma te bieden, dat zoveel mogelijk een beeld geeft van het eiland”, aldus Emerencia. Het koninklijk paar zal wel overnachten op de eilanden St. Maarten, Curaçao en Aruba.

Het bezoek aan Bonaire wordt voorbereid door een commissie die speciaal daarvoor in het leven is

Koning naar Venezuela en Colombia

DEN HAAG — Koning Willem-Alexander en koningin Máxima brengen eind november een kennismakingsbezoek aan Venezuela en Colombia. Direct na de rondreis door het Caribische deel van het koninkrijk, van 12 tot 21 november, bezoekt het koningspaar de Zuid-Amerikaanse landen.

De Rijksvoorlichtingsdienst heeft het bezoek nog niet officieel aangekondigd, maar bronnen bevestigen tegenover de NOS dat de reis op de

agenda staat. De landen zijn een belangrijk achterland voor de Nederlandse eilanden. Zo wordt er samengewerkt met Venezuela voor de drugsbestrijding in het gebied. Van de EU-landen is Nederland na Spanje de belangrijkste buitenlandse investeerder in Colombia. In het verleden was de relatie met Venezuela wel eens gespannen: in 2007 wilde president Chávez onderzoeken of het land aanspraak kon maken op de nabijgelegen Nederlandse Antillen. Die kwestie liep met een sisser af.

Symposium over onderwijs en opvoeding

KRALENDIJK — Het Centrum voor Jeugd en Gezin organiseert samen met Stichting StepAhead uit Curaçao, een symposium en workshops over het onderwijs, getiteld: ‘Opvoedingstoolbox voor professionals’. Het symposium wordt gehouden in verband met de Onderwijsweek en vindt plaats op vrijdag, 18 oktober.

Het symposium gaat over het onderwijs en de problemen die men daarin tegenkomt. Professionals uit Bonaire en Curaçao op onderwijsgebied zullen thema’s als pedagogie en opvoeding vanuit verschillende invalshoeken en perspectieven behandelen. Het symposium sluit aan bij de vragen en problemen die de professionals dagelijks tegenkomen in het werk. Fundashon StepAhead heeft veel ervaring op dit gebied en wil samen met CJG deze kennis en ervaring delen met de werkers die zich bezig houden met kinderen en jeugdigen en hen ondersteunen in het verder ontwikkelen van hun kennis op dit gebied. Sprekers op het symposium zijn: Irving Picus, Karin Hermans, Leonard Coffi, Shanti Guanipa, Stephen Ebicilio en Renata Domacassé. Inschrijving voor het symposium kost 25 dollar. Men kan zich inschrijven bij het Centrum voor Jeugd en Gezin, Kaya Prinsès Marie 7. Meer informatie is verkrijgbaar bij Marlène Ludowika, telefoon 7157200. E-mailen kan ook via: info.cjgbon@cjgbon.com.

Vrouw gewond bij woningbrand

KRALENDIJK — De politie kreeg gistermorgen omstreeks half negen de melding dat er brand zou zijn in een woning te Den Stashi. De patrouille die ter plaatse kwam zag dat de brandweer de keukenbrand inmiddels had geblust. De 58-jarige bewoonster had tweedegraads brandwonden aan haar benen en werd door de ambulance dienstdienst naar het ziekenhuis vervoerd. De recherche heeft de zaak in onderzoek.

Woninginbraken

KRALENDIJK — Op woensdag 9 oktober is er in de avonduren ingebroken in een woning aan de Kaya Proud. Onbekenden namen de paspoorten, I-pads en mobiele telefoons mee. In de nacht van 9 op 10 oktober is er ingebroken in een appartement aan de Bulevard Gob. N. Debrot. Ook daar hadden de dieven het gemunt op digitale apparatuur, maar namen ook de identiteitsbewijzen en cash geld van de bewoners mee.

Advertenties Curaçao

RE/MAX Ontwikkelingskavel Juan Hato

- ✓ Gelegen aan Floridaweg, kavelgrootte 4.700 m²
- ✓ Ontwikkelingsplan “Florida Estates”, voor de bouw van 19 woningen inbegrepen in verkoop.
- ✓ Vraagprijs Nafl 495.000.

Meer info?
Ricardo Egberts - 669-0786 - ricardo@realestate.cw

15 OLB-ambtenaren beëdigd

KRALENDIJK — Gezaghebber Lydia Emerencia heeft kort geleden de eed afgenomen bij veertien ambtenaren die in dienst zijn getreden van het Openbaar Lichaam Bonaire. Ingevolge die eedaflegging, verplichten deze ambtenaren zich om de geheimhoudingsplicht na te leven. De processen-verbaal werden voorgelezen door Eilandsecretaris Nerry Gonzalez.

MRO
VERVAT

Wegens werkzaamheden is

“Kaminda Jose Antonia t.h.v. Seinpost”

maandag 14 oktober 2013 afgesloten

voor doorgangsverkeer vanaf

08.00uur tot en met 16.00uur.

Euro

Positief

AMSTERDAM — De Europese effectenbeurzen konden gisteren over het algemeen de sterke stijgingen van de voorgaande dag een vervolg geven. Hoop op een tijdige oplossing voor de Amerikaanse begrotingsproblematiek zette de koersen opnieuw hoger, al was de stemming minder uitbundig dan donderdag. De AEX-hoofdingex in Amsterdam ging met een winst van 0,6 procent op 376,11 punten het weekeinde in. De MidKap steeg 0,5 procent tot 580,51 punten. De belangrijkste graadmeter in Parijs eindigde vlak, terwijl die in Frankfurt en Londen respectievelijk 0,5 en 0,9 procent hoger sloten. Beleggers hebben er vertrouwen in dat de Verenigde Staten ook na 17 oktober, wanneer het land zijn schuldenlimiet bereikt, hun rekeningen en aflossingen kunnen blijven voldoen. De Republikeinse oppositie heeft president Barack Obama een handreiking gedaan om daarvoor te zorgen. Zij willen onder voorwaarden het schuldenplafond tijdelijk verhogen. In de AEX was Philips de sterkste stijger met een winst van 2,9 procent, na een adviesverhoging door Goldman Sachs. PostNL (min 4,4 procent) en TNT (min 1,1 procent) gingen onderuit nadat het Financieel Dagblad (FD) had gemeld dat dochterbedrijf Kiala van pakketbezorger UPS afhaalpunten gaat openen bij filialen van Albert Heijn. Zowel Albert Heijn als UPS sprak dat overigens tegen. De euro was 1,3550 dollar waard, tegen 1,3532 dollar bij het sluiten van de Europese beurzen donderdag. Amerikaanse olie werd 1,4 procent goedkoper en kostte 101,61 dollar per vat van 159 liter. Een vat Brentolie bracht op de termijnmarkt 110,99 dollar op, een daling met 0,7 procent.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenmarkten vonden gisteren opnieuw de weg omhoog. Beleggers bleven voorzichtig positief over de begrotingsonderhandelingen in Washington, waar eindelijk wat beweging in lijkt te zitten. Donderdag leidde dat al tot de sterkste koerswinsten in negen maanden tijd op Wall Street. De toonaangevende Dow-Jonesindex ging 0,7 procent hoger de handel uit op 15.237,11 punten. De bredere S&P 500 ging 0,6 procent vooruit tot 1703,20 punten. De technologiegraadmeter Nasdaq steeg 0,8 procent naar een stand van 3791,87 punten. De Republikeinse oppositie is bereid de schuldenlimiet, die naar verwachting volgende week wordt bereikt, tijdelijk wat op te rekken zodat de overheid aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen kan blijven voldoen. Daarmee lijkt een situatie waarin de Verenigde Staten bij schuldeisers in gebreke blijven, te worden vermeden. Een echt akkoord daarover is er evenwel nog niet. De dag stond verder in het teken van de kwartaalresultaten van een aantal grote banken. JPMorgan Chase leed verlies als gevolg van een aantal forse lasten voor juridische kosten en schikkingen. De winst viel wel hoger uit dan verwacht. De sterkste stijger bij de hoofdfondsen was farmaciebedrijf Johnson & Johnson met een winst van 1,9 procent. Op de valutamarkt noteerde de euro een koers van 1,3550 dollar, onveranderd ten opzichte van het slot van de Europese beurzen eerder op de dag. De prijs van een vat Amerikaanse olie van 159 liter ging 1,1 procent omhoog tot 101,87 dollar. Brentolie ging van de hand voor 111,27 dollar per vat, een daling van 0,5 procent.

G20: VS moet begrotingscrisis snel oplossen

WASHINGTON — De Verenigde Staten moeten de onzekerheid rond hun begroting en het schuldenplafond zo snel mogelijk wegnemen. Dat stelden de ministers van Financiën van de G20 gisteren in de slotverklaring van hun bijeenkomst in het kader van de jaarvergadering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF).

“Niemand heeft baat bij aanhoudende onzekerheid, vanwege de negatieve gevolgen die dit heeft voor alle landen”, stelde de minister van Finan-

ciën van G20-voorzitter Rusland, Anton Siluanov, na afloop van de bijeenkomst. “We hebben diverse scenario’s besproken, maar het optimisme

overheerst. We vertrouwen erop dat er op tijd een oplossing wordt gevonden.” De G20 stelde in zijn verklaring dat het economische herstel doorzet. Tegelijkertijd zijn de problemen nog altijd groot en is de werkloosheid in veel landen ‘onacceptabel hoog’, vindt de groep van ‘s werelds belangrijkste economieën. De landen beloofden dat ze

maatregelen die worden genomen om de eigen groei te stimuleren af zullen stemmen op de gevolgen voor andere landen. Centrale banken zullen daarbij voorzichtig omgaan met toekomstige wijzigingen in hun beleid. Die veranderingen zullen bovendien duidelijk worden aangekondigd, zegden de deelnemende ministers en centrale bankpresidenten toe.

Bestuur Alitalia eens over kapitaalplan

Foto:AFP

Air France-KLM, dat 25 procent belang heeft in Alitalia, steunt het plan.

ROME — Het bestuur van Alitalia heeft unaniem ingestemd met een plan om 300 miljoen euro aan extra kapitaal bijeen te brengen voor de noodlijdende luchtvaartmaatschappij. Daarnaast worden nieuwe kredietlijnen ter waarde van in totaal 200 miljoen euro afgesloten. Dat maakte het bedrijf gisteren bekend.

De extra leningen worden verstrekt door de banken Intesa Sanpaolo en Unicredit. Voor de kapitaaluitgifte worden bestaande en nieuwe investeerders gepolst. De enige naam die Alitalia in dat verband noemde, is het staatspostbedrijf Poste Italiane, waarvan donderdag al werd gemeld dat het een bedrag van 75 miljoen euro investeert.

In de raad van bestuur van Alitalia zitten ook enkele toplieden van Air France-KLM, dat een belang heeft van 25 procent. Het Frans-Nederlandse luchtvaartbedrijf bevestigde in een verklaring dat de bestuursleden die het heeft afgevaardigd bij Alitalia, de financiële plannen steunen. Of dat betekent dat het bedrijf ook zelf opnieuw geld

steekt in zijn noodlijdende dochter, blijft onduidelijk. Een bron bij de Frans-Nederlandse luchtvaartgroep stelde evenwel dat dit mede afhankelijk is van de bereidheid bij Alitalia om een broodnodige herstructurering door te voeren. Die voorwaarde verbond Air France-KLM al eerder aan een eventuele nieuwe financiële injectie. Air France-KLM was in 2009 ook betrokken bij de redding van Alitalia, dat toen ook al op de rand van de afgrond balanceerde. Het Frans-Nederlandse concern legde toen 320 miljoen euro op tafel

voor een kwart van de aandelen. Begin dit jaar stak het bedrijf via een converteerbare lening nog eens 37,5 miljoen euro in zijn Italiaanse partner om dat belang op peil te houden. De afgelopen periode was er ook sprake van een vergroting van het belang van Air France-KLM tot mogelijk 50 procent. Dat zou evenwel stuiten op verzet van de Italiaanse overheid, die vreest dat de luchtvaartgroep dan flink het mes zal zetten in zowel het personeelsbestand als het routenetwerk van de nationale luchtvaartmaatschappij.

Wereldbank gaat bezuinigen

WASHINGTON — De Wereldbank gaat zijn kosten de komende drie jaar met minstens 400 miljoen dollar verlagen. Dat maakte Wereldbankpresident Jim Yong Kim gisteren bekend. Volgens Kim is de bezuinigingsoperatie noodzakelijk om de Wereldbank in staat te stellen zijn eigen doelen te halen.

De bank heeft zich ten doel gesteld extreme armoede in 2030 uit de wereld te hebben geholpen en wil daarbij de welvaart van de armste mensen in ontwikkelingslanden aanzienlijk verhogen. Daarvoor zal de bank zelf echter veel efficiënter te werk moeten gaan. Volgens Kim heeft de Wereldbank moeilijke keuzes te lang voor zich uitgeschoven. “We gaan ons eigen

medicijn slikken. We zullen manieren zoeken om onze opbrengsten te verhogen en de kosten te verlagen, net zoals we ministers van Financiën vertellen te doen.” Om de besparingen te realiseren, zal de organisatie van de ontwikkelingsbank efficiënter worden ingericht, zodat diverse afdelingen beter met elkaar gaan samenwerken. Kim benadrukte de noodzaak daarvan door erop te wijzen dat de zes regionale divisies van de Wereldbank bijna volledig langs elkaar heen werken. De besparingen moeten uiteindelijk ten goede komen aan de landen die geld van de Wereldbank ontvangen of lenen. Met de bezuinigingen zal worden getracht de hoeveelheid geld die de bank actief kan inzetten, te vergroten, aldus Kim.

ECB: Europees toezicht in november 2014

WASHINGTON — De Europese Centrale Bank (ECB) verwacht in november volgend jaar het toezicht op de grootste Europese banken op zich te kunnen nemen.

Dat blijkt uit de bijdrage van ECB-president Mario Draghi aan de jaarvergadering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), die gisteren werd vrijgegeven. Draghi geeft daarin ver-

Peugeot bereidt kapitaalinjectie voor

PARIJS — PSA Peugeot Citroën bereidt een kapitaalinjectie voor van 3 miljard euro, waarbij de Chinese partner Dongfeng en de Franse staat een gelijk aandeel in de autofabrikant nemen. Dat zeggen bronnen tegen persbureau Reuters.

Een Franse delegatie van bestuurders, ambtenaren en bankiers is naar China om te praten over een deal die binnen enkele weken kan worden getekend, aldus de drie

bronnen. Volgens de ontwerpovereenkomst, die Peugeot dit jaar hoopt af te sluiten, dragen het Chinese staatsbedrijf Dongfeng Motor en de Franse overheid ieder 1,5 miljard euro bij en verkrijgen daarmee een belang van 20 tot 30 procent in de autofabrikant. De Peugeot-familie zou daarmee de controle over het bedrijf verliezen, nu de kapitaalinjectie haar belang van 25,4 procent en 38,1 procent in het stemrecht zou verwateren.

Grote order BAM en Van Oord in Costa Rica

ROTTERDAM/BUNNIK — Bouwbedrijf BAM en baggeraar Van Oord bouwen in opdracht van APM Terminals een nieuwe containerterminal in Moín in Costa Rica.

Daarmee is een opdrachtsom van 340 miljoen euro gemeoid, die ongeveer gelijk zal worden verdeeld tussen de twee partijen. Dat maakten BAM en Van Oord gisteren bekend. Zij verwachten ongeveer drie jaar over het project te doen. Het consortium is verantwoordelijk voor de aanleg van de nieuwe terminal en de vaarweg. De werkzaamheden omvatten voor Van Oord onder meer de bouw van een 1,5 kilometer lange golfbreker van rotsblokken, landaanwinning ter grootte van 40 hectare en het uit-

baggeren van het toegangskanaal. BAM neemt de bouw van de 650 meter lange kademuur voor zijn rekening, evenals de terreinverharding, bijbehorende gebouwen en alle nutsvoorzieningen.

‘Lager pensioen, dan ook lagere premie’

HEERLEN — Als werknemers minder pensioen gaan opbouwen, is het terecht dat ze ook minder premie gaan betalen. Dat zegt voorzitter Henk Brouwer van ambtenarenpensioenfonds ABP vandaag in Het Financieel Dagblad.

Het is volgens de krant een nieuw geluid uit de pensioensector. Tot nu toe waarschuwden fondsen er steeds voor dat de premies niet omhoog gaan als het kabinet de opbouw verlaagt. Dat voorstel stuit overigens wel op verzet in de Eerste Kamer. Brouwer vindt de opbouwverlaging van 2,15 procent naar 1,75 procent die het kabinet voorstelt ook veel te fors. Hij noemt dat ‘een te sterke terugval voor men-

sen. Dit voorstel is puur gedreven om extra belasting binnen te halen’. Een gemiddelde werknemer haalt volgens hem bij zo’n lage opbouw nooit een pensioen van 70 procent van het gemiddelde loon na 40 jaar. “Het kabinet gaat er erg gemakkelijk van uit dat mensen hun baan kunnen vasthouden.” Verder vindt Brouwer het een gemiste kans dat het kabinet vasthoudt aan één pensioenregeling voor de toekomst in plaats van twee. “Je blijft nu de spagaat houden dat je als fonds aan de ene kant zekerheid moet bieden en aan de andere kant risico wilt nemen om de pensioenen te kunnen indexeren. Daar boden die twee contracten een oplossing voor.”

Knot: Tekort 2015 lager dan IMF denkt

WASHINGTON — De voorspelling van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) voor het Nederlandse begrotingstekort in 2015 geeft een vertekend beeld. Dat stelde president Klaas Knot van De Nederlandsche Bank (DNB) gisteren bij de jaarvergadering van het IMF in Washington.

Het IMF voorspelde deze week in een nieuwe publicatie dat het tekort van Nederland in 2015 hard oploopt, tot 4,8 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dat is veel hoger dan het

Centraal Planbureau (CPB) verwacht. “Het IMF baseert zich op oude ramingen en doet andere aannames dan het CPB”, stelde Knot. Het IMF neemt voorlopig aan dat het pakket van 6 miljard euro aan bezuinigingen waarover momenteel wordt onderhandeld, alleen eenmalige maatregelen betreft, die niet doorwerken op de begroting voor 2015. “Dat lijkt me niet reëel”, stelde Knot. “Ik ga ervan uit dat het grotendeels om structurele maatregelen zal gaan.” Een woordvoester van het IMF beaamde gisteren de visie van Knot.

Chinese export onverwacht omlaag

PEKING — De export van China is in september onverwacht met 0,3 procent gedaald. Dit maakten de Chinese autoriteiten vandaag bekend. Door persbureau Bloomberg geraadpleegde economen gingen uit van een gemiddelde toename van 5,5 procent.

In augustus nam de Chinese export nog met 7,2 procent toe. De import groeide de afgelopen maand met 7,4 procent. Het handelsoverschot kwam daarmee uit op 15,2 miljard dollar. De groei van de Chinese economie zal dit jaar meer dan 7,5 procent bedragen, liet de

plaatsvervangende centrale bankpresident Yi Gang gisteren weten. Volgens de centrale bankier heeft China de oververhitting op de vastgoedmarkt en de schuldenproblemen onder controle. Maar China’s export kan wel eens onder druk komen te staan. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) zei afgelopen week dat de wereldwijde groei dit jaar op 2,9 procent zal uitkomen en volgend jaar op 3,6 procent. In juli ging het IMF nog uit van 3,1 procent voor 2013 en 3,8 procent voor 2014. De Chinese economie, de tweede van de wereld, groeide in 2012 met 7,7 procent, de traagste groei sinds 1999.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	11-Oct		PREV.	11-Oct		
DOW JONES	15126.07	15208.18	AEX	373.91	376.11		
S&P 500 INDEX	1692.56	1699.47	AEGON NV	5.73	5.73		
NASDAQ	3760.75	3784.05	AGEAS	31.40	31.35		
AMAZON.COM INC	305.17	309.74	AROLD NV	12.96	13.12		
AMERICAN EXPRESS	74.66	75.00	ASTORIA FINL	12.47	12.50		
APPLE INC	489.64	490.96	ASKO NOBEL	47.75	47.95		
AT&T INC	34.15	34.16	ASML HOLDING NV	71.94	72.25		
BERKSHIRE HATH-B	114.84	115.57	CORIO NV	31.69	31.93		
CISCO SYSTEMS	23.01	23.26	DANONE	53.41	53.05		
CITIGROUP INC	49.27	49.19	DSM (KONIN)	54.33	54.68		
WALT DISNEY CO	65.58	66.46	HAL TRUST	97.42	99.50		
EBAY INC	53.42	54.64	HEINEKEN NV	50.11	50.23		
GENERAL ELECTRIC	24.25	24.39	ING GROEP NV	8.92	8.95		
GOOGLE INC-CL A	868.24	871.34	ROYAL INTECH NV	1.98	1.99		
HEWLETT-PACKARD	22.32	22.74	KPN (KONIN) NV	2.38	2.37		
HOME DEPOT INC	75.51	76.51	KONINKLIJKE PHIL	23.51	24.20		
IBM	184.77	185.87	POSTNL NV	3.29	3.15		
INTEL CORP	23.10	23.17	REED ELSEVIER	14.47	14.57		
JOHNSON&JOHNSON	87.78	88.94	REXEL SA	18.85	18.87		
MEDTRONIC INC	54.27	54.72	ROBECO	25.78	26.39		
MICROSOFT CORP	33.76	34.08	ROLINCO	23.72	24.27		
3M CO	119.34	120.60	RORENTO	53.36	53.70		
PRIZER INC	28.77	28.83	ROYAL DUTCH SH-A	23.70	23.76		
PROCTER & GAMBLE	77.89	78.07	TOMTOM	5.35	5.35		
ROYAL DUTCH-ADR	64.20	64.62	UNILEVER NV-CVA	27.50	27.67		
SCHLUMBERGER LTD	89.42	90.05	WESSANEN NV	2.70	2.71		
SPRINT CORP	5.97	6.01	WOLTERS KLUWER	18.99	19.18		
TEXAS INSTRUMENT	40.12	40.38	WP-STEWART HLDGS	252.99	259.78		
TIME WARNER INC	67.32	68.15	SCOTTIABANK FUNDS	PREV.	10-Oct		
VISA INC-CLASS A	189.03	191.34	MONEY MARKET	13.0623	13.0623		
ETFs	PREV.	11-Oct	US DOLLAR BOND	2.5376	2.5346		
ISHARES SELECT D	67.06	67.36	GLOBAL GROWTH	2.1761	2.2164		
ISHARES MSCI EME	42.64	42.77	US GROWTH	9.9957	10.2114		
ISHARES MSCI PAC	48.35	48.79	CANADIAN GROWTH	2.9562	3.0026		
ISHARES RUSSELL	101.64	102.16	CURRENCIES	PREV.	11-Oct		
ISHARES S&P 500	89.59	90.06	YEN/USD	98.110	98.410		
ISHARES EUROPE E	44.27	44.43	EUR/USD	1.352	1.355		
POWERSHARES D C	26.29	26.09	CAN/USD	1.038	1.039		
POWERSH-QQQ	78.61	79.13	GBP/USD	1.596	1.594		
SPDR S&P MID 400	227.35	228.59	COMMODITIES	PREV.	11-Oct		
SPDR S&P 600 SMA	95.67	96.59	OIL WTI	103.01	101.71		
FUNDS	PREV.	11-Oct	GOLD	1287.60	1268.59		
BLACKROCK GBL ALL	46.76	47.20	SILVER	21.69	21.25		
TEMPLETON GBL BND	23.25	23.31	WHEAT	685.50	693.75		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Kliniek weigert hulp: vrouw bevalt op grasveld

De Mexicaanse regering heeft de directeur van een gezondheidscentrum in Mexico-Stad op non-actief gezet, omdat zijn kliniek een zwangere vrouw de toegang weigerde. De inheemse vrouw beviel korte tijd later voor de deur van de kliniek van een zoon. De moeder, de 29-jarige Irma Lopez, vertelde persbureau AP dat een verpleegster haar had weggestuurd met de mededeling dat ze pas acht maanden zwanger was en nog lang niet klaar was voor de bevalling. Ze kreeg het advies om te gaan wandelen en de

volgende dag terug te komen. Anderhalf uur later brak haar water en kreeg ze op het grasveld voor de deur van de kliniek haar derde kind, een zoon. Een getuige zette de geboorte op de foto en stuurde die door naar een journalist, waarna het groot nieuws werd in de landelijke dagbladen. “Je wenst niemand zo’n bevalling toe, het was vreselijk”, aldus Lopez. Het sterftecijfer onder pasgeboren baby’s in Mexico is schrikbarend hoog door de gebrekkige zorg. 50 op de 100.000 baby’s overleven de geboorte niet.

Onfortuinlijke man springt weggewaaid geld achterna

Het zat een man die gistermiddag geld wilde pinnen in Gouda niet echt mee. Door een windvlaag vlogen enkele biljetten in een gracht. De man bedacht zich geen moment en dook erachteraan. Dat schrijft AD Groene Hart. Tot zijn grote verbazing zag de Haastrechtse brandweerman Dennis Notenboom gistermiddag bij de Hoornbrug, de vaste brug van de Lage Gouwe bij de Wijdstraat naar de Hoge Gouwe, een man uit het water klimmen met een aantal bankbiljetten in zijn hand. De man had even daarvoor geld ge-

pind bij de ING-bank aan de Dubbele Buurt. Vanwege een plots opstekende windvlaag wapperde het geld uit zijn handen om vervolgens voor een groot deel in het water tussen Oost- en Westhaven terecht te komen. De man bedacht zich geen moment, kleedde zich tot op zijn onderbroek en sokken uit en ging te water. Nootenboom liep er toevallig langs. “Ik heb nog gevraagd of ik moest helpen.” Dat hoefde niet, waarop hij besloot een paar foto’s te maken. Onbekend is of de man het gehele bedrag terug heeft gevonden.

Australiër betaalt om voor hem naar voetbal te kijken

Een Australiër heeft een merkwaardig zoekertje op de advertentie-website Gumtree geplaatst. Hij zoekt iemand die voor hem naar de wedstrijden van de Champions League wil kijken. Leuke bijverdienste, want per duel betaalt de man zo’n 105 euro. ‘Dino’, zo staat hij bekend op het internet, is een 27-jarige hardwerken-de jurist en grote fan van Arsenal. Hij maakt lange dagen op kantoor. Om toch aan voldoende nachtrust te komen, slaapt hij tot 7 uur.

Probleem: in Australië is het 4.30 uur in de ochtend wanneer de CL-matches rechtstreeks worden uitgezonden. Bijgevolg zoekt Dino iemand die in zijn plaats naar de wedstrijden wil kijken. Maar voor de beloofde 105 euro per wedstrijd moet de gegadigde wel relevant commentaar posten op een Facebook-groep van voetbalfanaten. “Ik moet mijn reputatie als voetbalkenner immers hoog houden”, motiveert Dino zijn werkaanbod in zijn advertentie op Gumtree.

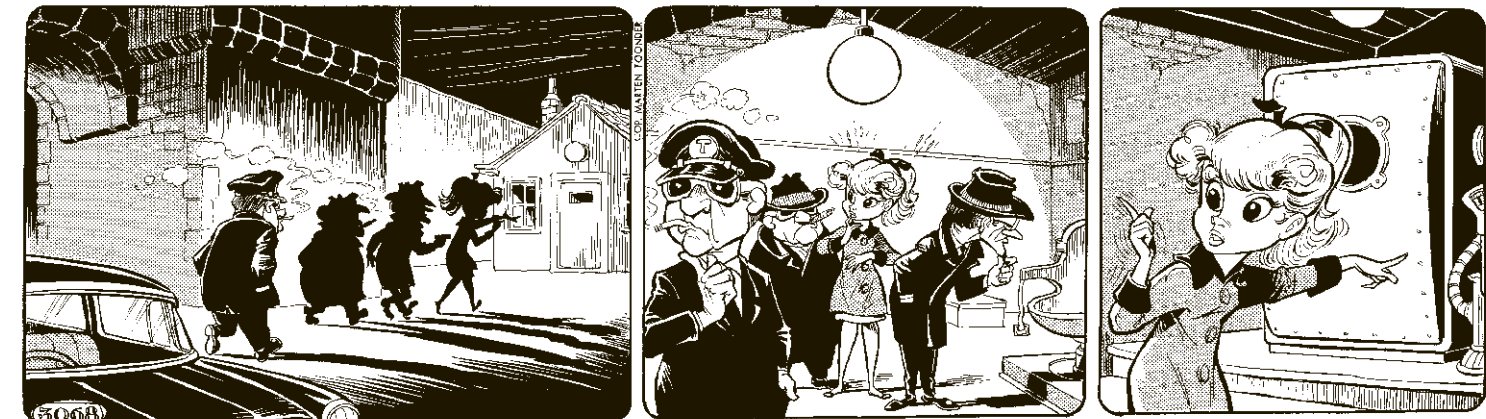
Leraren in het zonnetje

De leraren op Bonaire, St. Eustatius en Saba hebben kort geleden een kleine attentie gekregen van de Rijksdienst Caribisch Nederland. 4 oktober stond in het teken van de ‘Internationale Dag van de Leraar’. Om ze te bedanken voor hun inzet en hun belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de jeugd, kregen de leerkrachten van RCN/OCW een cupcake aangeboden. De cupcakes werden genuttigd na het voorlezen van de bijbehorende bedankbrief door het schoolhoofd. De gebakjes zijn op alle drie de eilanden gemaakt door middelbare schoolleerlingen van de Hospitality-opleidingen. Op de foto zijn de leerkrachten te zien van de Golden Rock School op St. Eustatius, die genoten van de attentie op hun dag.

Koning Hollewijn en het Rakettenmysterie

Door Marten Toonder

“Waar is de fabriek?” vroeg Nummer Een. “Eh... daar,” antwoordde Wiebel, op het eerste het beste gebouwtje wijzend dat ze op het kampement aantrof. “Dat kleine gebouwtje?” zei de meesterspion wantrouwend. “Als u weer probeert ons om de tuin te leiden, wordt het heel naar voor u.” “Gompie, doe niet zo eng,” zei het meisje. “Het is echt de fabriek, hoor. Ga maar kijken.” Maar zelf keek zij tersluiks rond in de hoop dat het leger in aantocht was. De bewaking van het militair terrein viel echter tegen. Ongehinderd drongen zij in het gebouwtje door

waar Nummer Een de daar opgestelde apparatuur kritisch bekeek. “Test-apparatuur voor ruimtevaarders,” stelde hij deskundig vast. “Juist. Dat heeft dus met raketten te maken. Maar waar is de fabriek?” “Die... eh... die is ondergronds,” antwoordde Wiebel. “Je kunt er komen met die lift.” En ze woos op goed geluk iets aan dat wel voor een liftkoer kon doorgaan. Het was de luchtdichte cabine waarin het manschap enige tijd geleden lage druk proeven had ondergaan..

Daar gaat de voorgevel!

Het zal je maar overkomen. Je staat 's morgens op en je ziet dat de voorgevel van je huis is weggeleden. Gelukkig gaat het hier om een project van de Londense kunstenaar Alex Chinneck. Hij werd losgelaten op een woning in Margate die al geruime tijd leegstond. De autoriteiten van de Engelse kustplaats kochten het pand op en stelden het ten dienste van de kunst. Het werk van Chinneck zal een jaar te bewonderen zijn.

Amerikaan kan rechter niet overtuigen dat hij nog leeft

Donald Eugene Miller Jr. heeft een rechter in de Amerikaanse staat Ohio er niet van kunnen overtuigen zijn overlijdensakte uit 1994 te annuleren. Volgens de rechter is het onmogelijk om terug te keren uit de dood als de aanvraag meer dan drie jaar na de doodsverklaring wordt ingediend. Dat meldt The Courier. Dezelfde rechter die de uitspraak deed, tekende de doodsverklaring van de man in 1994. Dat was acht jaar nadat Miller spoorloos was verdwenen. Zijn ex-vrouw diende een verzoek tot overlijdensverklaring in. Op die manier zouden zij en haar twee kinderen financiële voordelen verkrijgen. Enkele jaren geleden dook Miller echter opeens weer op. Hij vertelde zijn ouders dat hij in de ja-

ren tachtig het spoor bijster was geraakt en aan de drank raakte nadat hij ontslagen werd op zijn werk. In de jaren die volgden woonde hij onder meer in Florida en Atlanta. In 2005 wilde hij naar zijn oude leven terugkeren, maar dat bleek onmogelijk. Hij kon geen rijbewijs meer aanvragen of zich bij de sociale dienst inschrijven. Hij zocht dus de rechter op die zijn overlijdensakte tekende, en probeerde hem ervan te overtuigen die in te trekken. Die juridische strijd sleepte zich jaren voort, tot de huidige uitspraak dat Miller niet uit de dood kan terugkeren. De advocaat van Miller heeft laten weten niet in beroep te gaan, omdat zijn cliënt daar niet de financiële middelen voor heeft.

Vrouw krijgt baby tijdens hartoperatie

Een Bulgaarse vrouw is van een dochtertje bevalen terwijl ze aan haar hart werd geopereerd. De 33-jarige vrouw onderging tijdens de hartoperatie ook een keizersnede. Moeder en kind maken het goed, berichtte de Bulgaarse krant Presa vrijdag. Vorige week werd de vrouw, die acht maanden zwanger was, opgenomen in een ziekenhuis in de Bulgaarse hoofdstad Sofia met ernstig hartfalen. Een natuurlijke bevalling zou niet mogelijk zijn en opereren terwijl ze zwanger was evenmin. Artsen besloten de twee operaties gelijktijdig uit te voeren. Dat duurde meer dan vijf uur. De baby woog 5,4 pond. De moeder blijft nog twee weken ter observatie in het ziekenhuis.

Bankovervalster (47) loopt tegen de lamp door eczeem

Een 47-jarige Amerikaanse bankovervalster is na haar derde overval tegen de lamp gelopen door een opvallend kenmerk: eczeem aan haar handen, schrijft Gazet van Antwerpen. De vrouw sloeg twee keer in één maand toe in dezelfde bank en was dan ook nog zo dom om twee keer dezelfde loketbediende uit te kiezen. De werknemster omschreef haar handen als ruw en schilferig. De derde keer ging het mis. De vrouw

werd meteen herkend aan haar handen door een bediende die weigerde haar geld te geven. Queen sloeg op de vlucht zonder buit, maar een andere bankbediende kon haar nummerplaat noteren en waarschuwde de politie. De agenten volgden de verdachte naar huis en trofden daar een plofkoffer vol besmeurd geld aan. Ze had ook een briefje met de zin ‘maak de kassa leeg’ in haar huis liggen.

Bruidegom vergeet vrouw tijdens huwelijksreis

Het was niet het best denkbare begin van een gelukkig huwelijk: een Duitse man is tijdens zijn huwelijksreis zijn bruid vergeten tijdens een stop bij een pompstation. Pas na enkele uren kwam hij achter zijn pijnlijke vergissing. Het stel was onderweg naar Frankrijk voor de huwelijksreis en de vrouw had op de achterbank van hun busje liggen slapen. Tijdens de pitstop was ze wakker

geworden en uitgestapt om naar het toilet te gaan, maar dat had haar gloednieuwe man niet gemerkt. Die vervolgde daarom doodleuk zijn weg, maar bedacht na 200 kilometer dat het toch wel erg stil was achterin. Een telefoontje naar de politie leerde dat zijn vrouw op hem wachtte bij het pompstation. Volgens Der Spiegel werden ze daar na 5 uur gelukkig herenigd.

Jubilarissen bij belastinginspectie

De belastinginspectie heeft onlangs vier werknemers in het zonnetje gezet die allemaal een groot aantal jaren in dienst zijn of zijn geweest. Martha Vicario-Gumbs is met pensioen, maar kreeg een plaquette van verdienste uit handen van directeur Jamila Isenia (rechts). Amarsja Rondei-Held is 35 jaar in dienst, Margaret Caldera-Harremman en Juny Martina beiden 30 jaar. Op de foto de jubilarissen.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

‘Geen EEG nodig bij vaststellen hersendood’

ROTTERDAM — Het vaststellen van de hersendood bij orgaandonatie kan veel makkelijker dan nu gebeurt. Dat betoogt klinisch ethicus Erwin Kompanje van het Erasmus MC samen met andere experts in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde (NTvG).

Nu wordt nog gekeken of de hersenstam het nog doet, waarna een elektro-encefalogram (EEG) gemaakt wordt en een apneustest wordt gedaan, waarbij gekeken wordt of de patiënt zelfstandig doorademt als hij van de beademing gehaald wordt.

Volgens Kompanje kan het EEG geschrapt worden uit de procedure. “Het is een langdurig onderzoek, dat zo maar 6 tot 7 uur kan duren, en het voegt niets toe bij het feitelijk bepalen van de hersendood”, legde Kompanje gisteren uit. “Als de hersenstam van een patiënt niet meer functioneert en hij niet meer zelfstandig kan ademen, komt het nooit meer goed. Zonder functionerende hersenstam is bewustzijn

nooit meer mogelijk. Een organisme kan dat niet overleven”, legt Kompanje uit. In een aantal landen, waaronder Groot-Brittannië en Portugal, is het al zo dat er geen EEG gemaakt wordt om de hersendood vast te stellen. Kompanje pleit ervoor dat de Gezondheidsraad in Nederland het EEG ook schrapt uit het hersendoodprotocol.

Het bepalen of de hersenstam het nog doet, gebeurt door een aantal reflexen te testen. Kompanje: “Vernauwen de pupillen als er met een zaklamp in de ogen geschenen wordt? Gaat een patiënt hoesten als er water in de beademingsbuis wordt gespoten? Gaat hij knippen met zijn ogen als er met

een wattenstaafje in wordt gewreven? Schieten zijn ogen heen en weer als zijn hoofd heel snel heen en weer wordt bewogen? Met dit soort testen kun je bepalen of de hersenstam het nog doet.”

“Na het vaststellen dat iemand hersenstamdood is, is het nu zo dat de patiënt allemaal plakkerijtjes op zijn hoofd krijgt, waarna een EEG gemaakt wordt. Dat moet beoordeeld worden. Dat gebeurt vaak door een assistent en daarna nog eens door een neuroloog. Uiteindelijk ben je uren verder, maar feitelijk voegt het niets toe aan de vaststelling van de hersendood”, aldus Kompanje.

“Vaak willen familieleden na dit hele proces niet ook nog eens aan het proces van orgaandonatie beginnen. Dat is heel jammer, want er is een schaarste aan donoren.”

Tientallen doden bij ondergang migrantenschip

ROME — Bij de ondergang van een boot vol illegale migranten, circa 115 kilometer ten zuidoosten van het Italiaanse eilandje Lampedusa, zijn vandaag volgens het Italiaanse persbureau Ansa meer dan 50 opvarenden verdronken. Naar schatting 120 mensen zijn uit het water gered. Aangenomen wordt dat de boot tussen de 200 en 250 mensen aan boord had.

Malta voelt zich door Europa in de steek gelaten na de zoveelste ramp met een schip met vluchtelingen in de Middellandse Zee. Dat heeft de premier van Malta, Joseph Muscat, gezegd. “Ik weet niet hoeveel mensen nog om moeten komen voor-

dat er iets gebeurt. Als dit zo blijft, dan maken we alleen maar een kerkhof van de Middellandse Zee”, aldus de premier tegenover de Britse omroep BBC. Hij riep Europese landen op om te praten met Noord-Afrikaanse landen om de immigratieregels

te veranderen.

“De regels moeten veranderen. Het gaat niet om strenger of minder streng. Het gaat erom dat het zo niet werkt en dat het wordt gerepareerd”, aldus Muscat.

Vorige week verdronken bij het Italiaanse eilandje Lampedusa al honderden Afrikaanse vluchtelingen. Bij de kust van Egypte zonk gisteren ook een schip met Palestijnse migranten en Syrische vluchtelingen. Daarbij kwamen twaalf mensen om het leven.

Obama blijft met Republikeinen in gesprek

WASHINGTON — De Amerikaanse president Barack Obama blijft met de Republikeinse oppositie in gesprek om uit de politieke impasse te geraken en ziet kansen op vooruitgang, maar een voorstel van de Republikeinen uit het Huis van Afgevaardigden is voor hem in de huidige vorm geen oplossing.

Woordvoerder Jay Carney van het Witte Huis zei dat ‘we op een beter punt zijn aangeland dan we een paar dagen geleden waren, maar er is nog geen overeenkomst’. Obama blijft erbij dat de Republikeinse meerderheid van het Huis niet zou mogen dredi-

gen met verlamming van het overheidsapparaat of het niet nakomen van financiële verplichtingen door de regering. Republikeinen van het Huis deden een aanbod om het schuldenplafond onder voorwaarden tijdelijk te verhogen en de regeringsdiensten vol-

ledig te heropenen. Dat werd gisteren besproken tussen Obama en Republikeinen uit de Senaat. De Republikeinse senator Susan Collins zei na afloop dat Obama interesse heeft getoond in onderdelen van het voorstel, maar het niet steunt. Volgens Carney is onder voorwaarden wel over een tijdelijk schuldenplafond te praten met de president.

Attracties weer open

Ondanks de voortdurende ‘shutdown’ in de Verenigde

Staten gaan drie van Amerika’s bekendste toeristische trekpleisters binnenkort weer open voor het publiek.

De gouverneurs van Arizona, New York en South Dakota hebben afspraken gemaakt zodat de Grand Canyon, het Vrijheidsbeeld en Mount Rushmore uiterlijk maandag weer bezoekers kunnen ontvangen.

De staat New York is bereid de 61.600 dollar (ongeveer 45.000 euro) te betalen, die per dag nodig zijn om het

Vrijheidsbeeld open te houden. “Iedere dag dat Liberty Island gesloten is, lopen we bezoekers mis die normaal gesproken hun geld bij ons komen uitgeven”, zei gouverneur Andrew Cuomo van New York. Ook gouverneur Jan Brewer van Arizona legt geld bij om het Grand Canyon National Park weer open te stellen voor het publiek. De eerste zeven dagen kosten de staat 651.000 dollar (ongeveer 480.000 euro).

Russische politicus wil ontslag Timmermans

MOSKOU — De Russische rechts-populistische politicus Zjirinovski wil dat minister Frans Timmermans van Buitenlandse Zaken en zijn collega Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken aftreden. Dat zei hij vandaag tijdens een demonstratie voor de Nederlandse ambassade in Moskou, meldden Russische media. Zjirinovski en zijn aanhangers betoogden tegen de behandeling van de Russische diplomaat Dmitri

Borodin, die een week geleden door de politie in Den Haag werd aangehouden en vastgezet. Nederland heeft excuses aangeboden voor het incident, maar daar neemt Zjirinovski geen genoegen mee. Hij wil een gedegen onderzoek naar het incident en strafmaatregelen tegen de agenten die de arrestatie verrichtten. Borodin werd vorige week zaterdag door de politie in Den Haag aangehouden, omdat bureaus zouden hebben geklaagd over zijn gedrag tegenover zijn kinderen. Nederland bood woensdag excuses aan, omdat de aanhouding en detentie in strijd waren met het Verdrag van Wenen. Minister Timmermans liet weten dat hij begrip had voor de agenten die de arrestatie hebben uitgevoerd.

Alles pinnen op ‘Zaterdag zonder contanten’

AMSTERDAM — Burgemeesters en ambtenaren van een aantal gemeenten deden vandaag mee aan de ‘Zaterdag zonder contanten’. De hele dag rekenden ze alles af met hun pinpas, ook de kleine bedragen. Ook medewerkers van banken deden mee.

De actie moet mensen erop wijzen dat ze niet alleen grote bedragen kunnen pinnen, maar ook kleine aankopen. Steeds meer winkeliers hebben dat liever dan contant geld. Voor hen is pinnen veiliger, omdat er nog maar weinig of zelfs geen contant geld meer in de kassa hoeft te zitten, waardoor winkels minder aantrekkelijk worden voor overvallers. Ook is een pintransactie 3 cent goedkoper dan een contante betaling, aldus Jannemieke Zandee van de Betaalvereniging Nederland. Eerder leverden 20 burgemeesters een week lang hun portemonnee in, om in die periode alleen maar te pinnen. Onder hen zijn Annemarie Jorritsma (Almere), Ferd Crone (Leeuwarden) en Han Noten (Dalfsen). Zij deden ook deze zaterdag weer mee.

Foto: refdag.nl

De fractievoorzitters van VVD, CDA, D66, GroenLinks en de ChristenUnie, in overleg met demissionair minister van Financiën Jan Kees de Jager, vlak voor het debat over de begroting in de Tweede Kamer.

RIJSWIJK — Nederlandse kranten besteedden vanochtend veel aandacht aan het gisteravond gepresenteerde akkoord over de begroting van 2014. De teneur is overwegend positief.

“Politiek is er eindelijk uit”, kopt *De Telegraaf* op de voorpagina. Volgens de krant weten burgers eindelijk waar ze volgend jaar aan toe zijn. Gezinnen zijn volgens het dagblad spekkopers en de nivellering is afgezwakt, aldus de krant. *De Volkskrant* schrijft vandaag over ‘Rutte’s doorstart’ en de ‘reddingsboei’ van de oppositie die Rutte aan zijn

borst heeft gedrukt. Volgens de krant is het kabinet nog lang niet daadkrachtig, maar ligt er met het akkoord wel een politiek fundament. Ook *Trouw* wijst naar de rol van de oppositie. Na ‘enorme’ concessies aan D66, SGP en ChristenUnie ligt er nu een deal over de begroting, schrijft de krant. Resultaat is meer geld voor gezinnen, een extra investering in on-

derwijs en wijzigingen in het sociaal akkoord, aldus *Trouw*. Volgens *NRC Handelsblad* is Paars terug, maar ‘nu met de Bijbel erbij’, verwijzend naar de steun van de christelijke partijen SGP en ChristenUnie. Ook meldt de krant met grote letters dat het sociaal akkoord voor een deel is opengebroken. *Het AD* kopt ‘Herfstakkoord geeft Kabinet-Rutte lucht’ en noemt het akkoord verderop ‘nieuwe zuurstof’. Volgens de krant is de prijs van het akkoord hoog en blijft de

houdbaarheidsdatum onduidelijk. *Het Financieel Dagblad* zoomt vandaag in op de lasten op arbeid die volgend jaar ‘fors omlaag’ gaan. “Kabinet doet vergaande concessies voor steun in Senaat”, schrijft de krant ook. In het buitenland is het Nederlandse akkoord geen groot nieuws. Internationale persbureaus als *Reuters* en *Associated Press* melden kort dat een akkoord is bereikt over de begroting. Volgens Reuters is daarmee een begrotingscrisis afgewend.

WE ARE HIRING, JOIN OUR TEAM

JUNIOR INTERNAL AUDITOR

“Resources have no value if you don’t use them. By working together as a multidisciplinary team, we ensure that no knowledge is left unspoken for. Together we take on the direction of the Bank, without losing sight of the Bank’s values.” - THE AIB TEAM

Due to internal growth within our organization, we are looking for a person with passion for detail and strong ethics to strengthen our team in the position of Junior Internal Auditor.

As a Junior Internal Auditor you will work together with and under guidance of the Head Internal Auditor. Together, you will plan update and implement comprehensive Audit Programs in order to guarantee efficiency and effectiveness of internal controls and the reliability of financial and management information. You will review the work performed by the Risk Management Department in order to ensure compliance with Risk Charter and Program. In addition compliance reviews on the work performed by the Compliance Officer and the monitoring of the Information Security policies and Procedures will be conducted by you.

Requirements:

- Bachelor Degree in Accounting with at least 2 years in a similar position;
- Knowledge of auditing principles and reporting;
- Knowledge of financial, word processing and spread sheet applications;
- Knowledge of Information Security;
- Strong character and able to deal with stress;
- Strong ethics and integrity;
- Inquisitive and detail oriented;
- Self-confidence, good against constructive criticism;
- Strong communication skills in English, Dutch, both verbally and in writing.

Please send your application letter and CV to: AIB BANK N.V. Attn. Mrs. Marileen Tromp , Head Internal Auditor Wilhelminastraat 36, Oranjestad, Aruba. Tel: 582-7327 ext 265 Email: mmtt@aib-bank.com Closing date for complete applications: Thursday, October 31st

WE ARE HIRING, JOIN OUR TEAM

CREDIT RISK ANALYST

“Resources have no value if you don’t use them. By working together as a multidisciplinary team, we ensure that no knowledge is left unspoken for. Together we take on the direction of the Bank, without losing sight of the Bank’s values.” - THE AIB TEAM

Due to internal growth within our organization, we are looking for a pragmatic person with inquisitive skills to strengthen our team in the position of Credit Risk Analyst.

As a Credit Risk Analyst you will be responsible for analyzing and monitoring the credit worthiness of prospects/clients and recommending conditions within established guidelines. This includes performing independent risk assessment and analysis of the financial information. Besides reviewing the enforceability and adequacy of securities and covenants you will also review whether the credit is in line with the set limits. Furthermore, you will perform periodic assessment of the credit portfolio and assist in development, implementation and revision of the risk management framework of the Bank

Requirements:

- Bachelor Degree in Finance, Accounting or Business Administration;
- Minimum of 5 years of banking experience in the lending or risk management field;
- Knowledge of financial, word processing and spread sheet applications;
- Strong character and able to deal with stress;
- Strong ethics and integrity;
- Strong analytical skills;
- Great organizational skills;
- Self-confidence, good against constructive criticism;
- Ability to effectively communicate in English and Dutch, both verbally and in writing.

Please send your application letter and CV to: AIB BANK N.V. Attn. Mrs. Maaike Schulte , Wilhelminastraat 36, Oranjestad, Aruba. Tel: 582-7327; Email: mms@aib-bank.com Closing date for complete applications: Tuesday, October 15th

WE ARE HIRING, JOIN OUR TEAM

COMPLIANCE OFFICER ASSISTANT

“Resources have no value if you don’t use them. By working together as a multidisciplinary team, we ensure that no knowledge is left unspoken for. Together we take on the direction of the Bank, without losing sight of the Bank’s values.” - THE AIB TEAM

Due to internal growth within our organization, we are looking for detail oriented person with high moral standards to strengthen our team in the position of Compliance Officer Assistant.

As a Compliance Officer Assistant you will assist in development and monitoring of the customers’ due diligence policies and procedures. This includes handling and reporting of unusual transactions as well as identifying, handling, reviewing, monitoring and reporting potential risk of assigned special credits accounts. In addition you will assist in executing the compliance program of the Bank and in preparing reports to the management.

Requirements:

- Bachelor Degree in Finance, Accounting or Business Administration;
- Minimum of 2 years of banking experience in the lending or risk management field;
- Experience and knowledge of related laws and regulatory laws compliance requirements;
- Strong character and able to deal with stress;
- Strong ethics and integrity;
- Strong analytical skills;
- Great organizational skills;
- Ability to effectively communicate in English and Dutch, both verbally and in writing.

Please send your application letter and CV to: AIB BANK N.V. Attn. Mrs. Maaike Schulte , Wilhelminastraat 36, Oranjestad, Aruba. Tel: 582-7327; Email: mms@aib-bank.com Closing date for complete applications: Tuesday, October 15th

Schorsing komt Ronaldo goed uit

LISSABON — Zelf deed hij er het zwijgen toe, maar de gele kaart die Cristiano Ronaldo gisteren in het WK-kwalificatieduel met Israël (1-1) kreeg, komt de Portugese international goed uit.

De kaart betekent dat Ronaldo geschorst is voor het laatste groepsduel van dinsdag met Luxemburg, maar zeker beschikbaar is voor de play-off die Portugal normaal gesproken volgende

maand moet spelen. “Ik kan er niets over zeggen, de FIFA let altijd goed op bij dit soort situaties”, vertelde Ronaldo, die de kaart in de slotminuten kreeg wegens protesteren. “De play-off is het belangrijkste, daar moet ik bij zijn.” De Portugezen hebben 3 punten achterstand op leider Rusland dat zich normaal gesproken dinsdag in Azerbeidzjan plaatst voor het WK van volgend jaar. Ook verdediger Pepe is dinsdag geschorst.

‘Bale heeft rugklachten

MADRID — Volgens de Spaanse sportkrant *Marcaca* kampt Gareth Bale al enige tijd met een rugblessure.

Die zou al op 2 september door artsen zijn vastgesteld. In afwachting van een mogelijke ingreep zou de Welshman geen pijn hebben en gewoon kunnen voetballen. Bale bleef gisteren in het WK-kwalificatieduel van Wales met Macedonië aan

de kant wegens een hardnekkige bovenbeenblessure. Volgens Marca gaat het om een serieuze rugblessure bij de man die afgelopen zomer voor een recordbedrag van zo’n 100 miljoen euro door Real Madrid werd overgenomen van Tottenham Hotspur. De krant maakt een vergelijking met de kwetsuur die de Argentijn Gonzalo Higuain enkele seizoenen geleden vier maanden aan de kant hield.

Djokovic naar finale in Shanghai

Foto: AFP/Mark Bakken

SHANGHAI — Novak Djokovic heeft zaterdag als eerste de finale bereikt van het masterstoernooi in Shanghai. De Serviër, als eerste geplaatst in de Chinese stad, versloeg de Fransman Jo-Wilfried Tsonga in twee sets: 6-2 7-5. De tegenstander van Djokovic in de eindstrijd komt uit de partij tussen de Spanjaard Rafael Nadal en de Argentijn Juan Martin del Potro. Wint Nadal dan volgt een herhaling van de finale van vorige week in Peking. Daar won Djokovic maar nam Nadal, door het bereiken van de finale, de eerste plaats op de wereldranglijst over van de Serviër.

14 landen zeker van deelname WK

RIJSWIJK — Met België, Duitsland, Zwitserland en Colombia kwam het aantal landen dat zeker is van deelname aan het WK voetbal, volgend jaar in Brazilië, op 14. België dankten hun eerste WK-deelname sinds 2002 aan een zege (1-2) bij Kroatië. Duitsland versloeg Ierland met 3-0, de Zwitsers wonnen met 2-1 bij Albanië, waarmee ze de groepswinst veiligstelden.

De inmiddels geplaatste landen voor het WK zijn: Italië, Nederland, België, Zwitserland, Duitsland, Australië, Iran, Japan, Zuid-Korea, Brazilië (gastland, geen kwalificatie), Argentinië, Colombia, Costa Rica, de Verenigde Staten.

Lukaku

België heeft er twaalf jaar op moeten wachten, maar in 2014 staat de nationale voetbalploeg eindelijk weer eens op het wereldkampioenschap. De Rode Duivels waren gisteren voor vijandig publiek met 1-2 te sterk voor Kroatië en werden daardoor groepswinnaar. De door Chelsea aan Everton verhuurde spits Romelu Lukaku maakte in Zagreb voor rust beide doelpunten voor de Belgen. Na rust drong het thuisland nog even aan en werd de Belgische goalie Thibaut Courtois zelfs nog tot een redding gedwongen. België nam het initiatief echter snel over en hield de bal vrij eenvoudig in de ploeg. Toch kwam Kroatië nog terug, toen Niko Kranjcar in de 83e

minuut de 1-2 binnen knalde. Verder lieten de Rode Duivels het echter niet komen.

Plicht vervuld

Bondscoach Joachim Löw van Duitsland maakte gisteravond tevreden de balans op van de geslaagde WK-kwalificatiereeks van zijn ploeg. “Over het geheel genomen was het een zeer goede reeks”, aldus de keuzeheer. “We hebben acht van de negen duels gewonnen en ook de negende wedstrijd hadden we moeten winnen.” Duitsland won met 3-0 van Ierland, waarna de groepswinst en directe plaatsing voor het WK volgend jaar in Brazilië een feit was. Alleen tegen Zweden speelden de Duitsers gelijk (4-4). “We kunnen absoluut tevreden zijn”, jubelde Löw. “Het team heeft zijn plicht vervuld.” Löw liet bovendien weten dat hij zeer waarschijnlijk binnenkort zijn tot volgend jaar lopende contract gaat verlengen.

Bijna zeker

De kans is groot dat Spanje op de wereldtitelstrijd in Brazilië

Sport

Oranje verplettert Hongarije

Foto: AFP/ANP/Jasper Rühr

Robin van Persie viert nadat hij gescoord heeft voor Nederland. Hij is nu Nederlands topscorer aller tijden.

AMSTERDAM — Met een galavoorstelling tegen Hongarije vierde het Nederlands voetbalelftal gisteren in de Arena in Amsterdam de vorige maand in Andorra afgedwongen plaatsing voor het WK in Brazilië. Het werd een feestje met samba-klanken vanaf de tribunes, heel veel doelpunten (8-1) en Robin van Persie als nieuwe topschutter aller tijden voor Oranje.

De spits scoorde driemaal, nummertje 39, 40 en 41 voor de nationale ploeg van Nederland. Daarmee passeerde hij Patrick Kluivert, de assistent van bondscoach Louis van Gaal, die met 40 treffers ruim tien jaar recordhouder was. Van Persie debuteerde op 4 juni 2005 tegen Roemenië in het Nederlands elftal. De spits van Manchester United speelde gisteren zijn 80e interland. De geboren Rotterdammer voerde tegen Hongarije zijn totaal in de huidige WK-kwalificatie op tot elf treffers. Natuurlijk laat Hongarije zich niet vergelijken met ‘s werelds beste ploegen. Toch was het fraai om te zien hoe Oranje kordaat afrekende met de nummer 30 van de wereldranglijst. De van een teenblessure herstelde Van Persie tekende in de 16e minuut voor de openings-treffer. Voor die rake kopbal zag Jeremain Lens al een treffer wegens buitenspel afgekeurd en waren Jeffrey Bruma en Van Persie ook al heel dicht bij de 1-0 geweest. Oranje acteerde zoals Johan Cruyff dat graag ziet. De beroemde nummer 14 gaf in het begin van de week aan

dat de bal niet ellenlang rond maar zo snel mogelijk naar voren moet worden gespeeld. Hij kreeg bijval van de bondscoach, bepaald geen vriend maar wel iemand met dezelfde spelopvatting als Cruyff.

Van Gaal koos niet voor Stefan de Vrij en Bruno Martins Indi, maar voor de centrale verdedigers Jeffrey Bruma en Ron Vlaar. Zij speelden zo snel mogelijk een vrijstaan-de middenvelder of aanval-ler aan. Zoals heel Oranje aanvallend dacht. Het publiek genoot. Van gangmaker Kevin Strootman, mannetjesputter Nigel de Jong, de snelle Arjen Robben en natuurlijk van Van Persie. Want het werd de avond van de nieuwe aanvoerder van Oranje. Na de 2-0 van Strootman en 3-0 van Jeremain Lens tekende de spits vlak voor rust voor zijn 40e treffer in 80 interlands. Hij kwam op gelijke hoogte met topschutter aller tijden Patrick Kluivert, de huidige assistent van Van Gaal in wiens armen hij de jubileumtreffer vierde. Na de 4-1 van Balazs Dzsudzsak in de 47e minuut,

een benutte strafschop na hands van Bruma, schreef Van Persie geschiedenis met treffer nummer 41 (5-1). De wedstrijd was toen allang gespeeld en de wave ging voor de zoveelste keer door het stadion. Van Gaal gunde Van Persie zijn publiekswissel en Szilard Deveseri maakte het in de 66e minuut met een eigen doelpunt nog erger voor Hongarije (6-1), dat ook nog treffers van Van der Vaart en Robben moest incasseren.

Dom

In navolging van Arjen Robben heeft ook Nigel de Jong een uitbrander gekregen van Van Gaal. De middenvelder van Oranje incasseerde een gele kaart en mist daardoor dinsdag de confrontatie in Istanbul met Turkije. “Ik vind het dom en dat heb ik ook tegen Nigel gezegd”, aldus Van Gaal. “Het is hetzelfde als eerder met Robben: je helpt je team er niet mee.” Robben werd vorige maand door Van Gaal bestraffend

toegesproken, nadat hij op bezoek bij Estland (2-2) geel had gekregen vanwege aanmerkingen op de scheidsrechter. De Jong ging vrijdag bij een voorsprong van 5-1 op de bon, na een akkefietje met Krisztián Németh die hij een duw gaf. “Voor Nigel heb ik wel wat meer begrip dan voor Robben. Hij kreeg een heel harde schop tegen de achillespees waaraan hij geopereerd is en die hem een jaar buiten Oranje heeft gehouden. Het hoort bij je vak dat je jezelf beheerst, maar dat is niet iedereen gegeven. Ik kan er dus wel begrip voor opbrengen, maar slim is het niet.” De afwezigheid van de geschorste De Jong, die verder een sterke wedstrijd speelde, betekent dat Van Gaal in Istanbul zijn elftal moet wijzigen. “Ik was sowieso al van plan om wat te veranderen, maar nu ben ik verplicht dat te doen.” Het is nog onduidelijk of de bondscoach een vervanger gaat oproepen voor de controlerende middenvelder van AC Milan.

Ontslag

Bondscoach Sandor Egervari van Hongarije heeft meteen consequenties verbonden aan de afstraffing voor zijn ploeg tegen het Nederlands elftal. Vlak na de wedstrijd diende hij resoluut zijn ontslag in. “We stredden hier voor de tweede plaats in de groep”, mopperde hij. “Dan verlies je met 8-1. Ik ben daar verantwoordelijk voor. Ik stap onmiddellijk op.”

Foto: AFP

Bondscoach van België Marc Wilmots wordt door de spelers op handen gedragen. België vierde gisteren plaatsing voor het WK-voetbal in Brazilië na winst op Kroatië.

de titel gaat verdedigen. Het land van bondscoach Vicente del Bosque won gisteren op de

voorlaatste speeldag van de groepsfase op Palma de Mallorca van Wit-Rusland, 2-1.

Met 3 punten voorsprong op Frankrijk én een thuiswedstrijd tegen Georgië komende

dinsdag lijkt er weinig te kunnen misgaan. Tegen de stug verdedigende Wit-Russen opende Xavi pas na ruim een uur de score met een droge knal. Alvaro Negredo maakte er nog 2-0 van, voordat Sergei Kornilenko tegenscoorde. Rusland heeft gisteren een flinke stap naar directe plaatsing voor het WK gezet. De koploper in groep F had in Luxemburg weinig moeite met het thuisland: 0-4. Aleksander Samedov zette Rusland al na 9 minuten op voorsprong. Vlak voor rust verdubbelde Victor Faizoev de score. In de tweede helft scoorden Denis Glesjakov en Aleksander Kerzhakov nog. De Russen kunnen zich dinsdag kwalificeren door in Azerbeidzjan tenminste één punt te halen. Portugal, de achtervolger, liep namelijk grote schade op door thuis tegen Israël gelijk te spelen (1-1). Het verschil is daardoor opgelopen tot 3 punten in Russisch voordeel.

Ricardo Costa scoorde in Lissabon na 26 minuten de 1-0. Vlak voor tijd maakte Eden Ben Basat voor Israël gelijk. Cristiano Ronaldo was van de partij bij de Portugezen, die op de slotdag van de groepsfase Luxemburg ontvingen. De tweede plaats kan Portugal niet meer ontgaan.

Webber voor Vettel

SUZUKA — Niet Sebastian Vettel, maar zijn teamgenoot Mark Webber start morgen in de Grote Prijs van Japan vanaf poleposition.

De Australiër van Red Bull was vandaag een fractie sneller dan zijn Duitse teamgenoot die bij winst morgen en een slecht resultaat voor de Spanjaard Fernando Alonso (Ferrari) voor de vierde maal in zijn loopbaan de wereldtitel Formule 1 verovert. Vettel miste de koppositie wellicht doordat zijn zogenaemde KERS-systeem, waarmee energie die vrijkomt bij het remmen wordt omgezet in extra vermogen, haperde. Webber kwam tot een snelste ronde van 1.30,915, Vettel bleef daar net achter: 1.31,089. De Brit Lewis Hamilton (Mercedes) en de Fransman Romain Grosjean (Lotus) bezetten de volgende startrij. Alonso start als achtste. Als Vettel wint in Suzuka en Alonso niet in de top 8 eindigt is de Duitser opnieuw wereldkampioen. De Nederlander Giedo van der Garde (Caterham) realiseerde de 20e tijd, waarmee hij net achter zijn Franse teamgenoot Charles Pic eindigde.

Peru zonder publiek

LIMA — Het nationale voetbalelftal van Peru werkt het WK-kwalificatieduel tegen Bolivia volgende week dinsdag af zonder publiek.

De voetbalbond van het Zuid-Amerikaanse land heeft het beroep ingetrokken, dat was ingediend tegen een sanctie die de wereldvoetbalbond FIFA had opgelegd. Peru werd bestraft omdat toeschouwers zich begin september misdroegen tijdens de thuisconfrontatie met Uruguay (1-2). Het thuisland, dat zich net als de komende tegenstander Bolivia niet meer kan kwalificeren voor het WK, moet daarnaast ook een boete van 20.000 Zwitserse frank betalen.

Marquez op pole

SEPANG — Marc Marquez gaat zondag vanaf pole van start in de Grote Prijs van Maleisië in de MotoGP. De 20-jarige debutant en leider in de WK-stand liet op zijn Honda alle concurrenten achter zich. In zijn laatste kwalificatieronde was hij goed voor een tijd van 2 minuten en 0,011 seconde, een baanrecord.

Het was de achtste keer dat de Spanjaard dit jaar de beste was in de kwalificatietraining. Twee Yamaha-coureurs eindigden kort achter hem: de Italiaan Valentino Rossi (2.00,336) en de Brit Cal Crutchlow (2.00,359). Marquez gaat op jacht naar zijn zevende overwinning van het seizoen om zijn voorsprong van 39 punten op landgenoot Jorge Lorenzo uit te breiden. Lorenzo zette de vierde tijd neer.

Osieck aan de kant

SYDNEY — De Australische voetbalbond FFA heeft bondscoach Holger Osieck na de 6-0 nederlaag in het vriendschappelijke duel tegen Frankrijk gisteravond ontslagen. Dat heeft de FFA vandaag bekendgemaakt.

Vorige maand verloor Australië ook met 6-0 van Brazilië. Na de tweede blamage in twee maanden tijd besloot de voetbalbond niet verder te gaan met de Duitse oefenmeester. Onder Osiecks leiding plaatste de ‘Socceroos’ zich al eerder voor het wereldkampioenschap voetbal de komende zomer in Brazilië.

APFA PUBLICEERT HAAR JAARCIJFERS 2012 EN RAPPORTEERT OVER HET HERSTEL VAN HET NPR 2011

Om het herstel van het NPR 2011 te bewerkstelligen heeft APFA afspraken gemaakt met de overheid. Deze afspraken houden in dat het herstel van het NPR 2011 volgens het 'kritieke herstelpad' zal plaatsvinden om uiterlijk eind 2025 hersteld te zijn. Indien het herstel in een bepaald jaar niet wordt gehaald, dan zal de overheid conform de afspraken zorgen voor de dekking van het tekort.

Financiële positie van het fonds per eind 2012

In het jaarverslag 2012 dat APFA deze week op haar website heeft gepubliceerd, wordt een herstel van het NPR 2011 gerapporteerd. De netto dekkingsgraad van het NPR 2011 is met +/- 5% gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Hiermee stond de netto dekkingsgraad op 31 december 2012 op 76%; dat is hoger dan het overeengekomen 'kritieke herstelpad'. Hierdoor was er voor 2012 geen extra storting van de overheid nodig.

De dekkingsgraad geeft aan in welke mate APFA in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De netto dekkingsgraad moet minstens 100% zijn. Op dit moment is er dus nog steeds sprake van een aanzienlijke onderdekking bij het NPR 2011. Een dekkingsgraad van 76% betekent dat tegenover elke Afl. 100 die APFA nu of in de toekomst aan pensioenen moet uitbetalen een vermogen van Afl. 76 beschikbaar is. De financiële positie van het NPR 2011 is dus nog steeds kritisch.

De netto dekkingsgraad van het NPR 2005 is per einde 2012 gestegen van 109,1% naar 109,6% en ligt daarmee boven het minimum vereiste van 100%. NPR 2005 is een gezond fonds en beschikt over voldoende middelen om aan haarpensioenverplichtingen te voldoen.

In 2012 bedroeg het rendement over de hele beleggingsportefeuille 6,5%. Op de lokale markt is in 2012 een rendement behaald van 5,5% en op de buitenlandse beleggingen was het behaalde rendement in deze periode 8,7%.

Resultaten 2013 - Herstel blijft broos

In de eerste helft van 2013 is het herstel van het NPR 2011 iets achtergebleven op het kritieke herstelpad ondanks de additionele werkgeversbijdrage van 3% die de overheid vanaf begin 2013 betaalt. Na redelijke resultaten in het eerste kwartaal van 2013, is de netto dekkingsgraad in het tweede kwartaal van het jaar beneden het kritieke herstelpad geraakt. Een belangrijke oorzaak hiervan zijn de ontwikkelingen op de internationale financiële markten en de hieruit volgende tegenvallende resultaten op de buitenlandse beleggingen. Ondanks de positieve rendementen van de wereldwijde aandelenbeurzen werd het totale rendement gedrukt door stijgende kapitaalmarktrentes. Daarnaast werd de dekkingsgraad beïnvloed door een achterstand in de premie ontvangsten per eind juni 2013, die in juli weer is ingehaald. Alhoewel het moeilijk in te schatten is hoe de markt zich zal ontwikkelen in de resterende maanden van het jaar, verwacht APFA voorsnóg dat het herstel voor dit jaar nabij het kritieke herstelpad zal liggen.

Onderstaand volgt een overzicht waarin de definitieve cijfers per eind december 2012 en de voorlopige cijfers per eind juni 2013 worden aangegeven, uitgesplitst naar de twee pensioenregelingen die APFA onder haar beheer heeft.

NPR 2011	Eind december 2012	Eind juni 2013
Actieven	6.206	6.185
Premievrijen	279	267
Pensioengerechtigden	3.586	3.677
Pensioenvermogen (*)	Afl. 2.077 miljoen	Afl. 2.130 miljoen
Belegd vermogen	Afl. 2.035 miljoen	Afl. 2.057 miljoen
Netto dekkingsgraad	76,0%	74,8%
Kritieke Herstelpad	74,5%	75,5%
Totale pensioenpremie	33,1%	36,1%

NPR 2005	Eind december 2012	Eind juni 2013
Actieven	295	295
Premievrijen	5	5
Pensioengerechtigden	2	2
Pensioenvermogen (*)	Afl. 5,7 miljoen	Afl. 6,8 miljoen
Belegd vermogen	Afl. 5,8 miljoen	Afl. 6,9 miljoen
Netto dekkingsgraad	109,6%	112,0%
Totale pensioenpremie	25,3%	27,8%

* Het pensioenvermogen is de totale waarde van de bezittingen (incl. beleggingen) waarover het fonds beschikt. De pensioenverplichting is de totale waarde van alle pensioenrechten die deelnemers en gepensioneerden hebben opgebouwd, in feite dus alles wat het pensioenfonds tot in de verre toekomst moet uitbetalen. De waarde van de pensioenverplichting is afhankelijk van de rekenrente die het pensioenfonds hanteert.

Beleggingen ultimo juni 2013

Per eind juni 2013 bedroegen de totale beleggingen Afl 2.019 miljoen, waarvan 68% lokaal is belegd en 32% in het buitenland. Het beleggingsrendement over de hele beleggingsportefeuille tot eind juni 2013 bedroeg volgens de voorlopige cijfers 1,9%.

Uitgangspunt van APFA's beleggingsbeleid is dat de aan haar toevertrouwde middelen op verantwoorde wijze worden belegd en dat het beleggingsresultaat van het fonds op lange termijn zo hoog mogelijk is.

Uitbreiding directie

Per 1 september 2013 is de heer Erwin O. Croes, die in het afgelopen jaar APFA adviseerde, aangesteld als Directeur Pensioenen en Financiën. De heer Croes, die een financieel-economische achtergrond heeft, heeft ruime ervaring in accountancy, (overheids)financiën, pensioenen en herstructurering van organisaties. Verder heeft hij gedurende zijn loopbaan diverse bestuurlijke functies bekleed.

Blijf op de hoogte

APFA streeft ernaar haar deelnemers zo goed mogelijk op de hoogte te houden over de (financiële) stand van zaken. Daarvoor organiseert APFA ook dit jaar weer een algemene deelnemersvergadering. Gedurende de algemene deelnemersvergadering, die eind deze maand zal plaatsvinden, zal APFA de resultaten van het fonds presenteren aan haar deelnemers en tevens de pensioenplanner introduceren. De pensioenplanner is een online tool die deelnemers up-to-date inzicht in hun pensioensituatie biedt en het pensioen aan de hand van verschillende scenario's berekent.

Voor meer informatie verwijzen wij naar onze website: www.apfaruba.org

Beltran leidt St. Louis naar eerste overwinning op Dodgers

WILLEMSTAD — St. Louis Cardinals heeft de eerste wedstrijd in de National League Championship Series (NLCS) van de Los Angeles Dodgers gewonnen. Cardinals had hiervoor wel 13 innings, vier uur en 47 minuten, een superavond van right fielder Carlos Beltran en een mislukt optreden van de Curaçaose closer van de Dodgers Kenley Jansen nodig. Het werd gisteren 3-2 voor de ploeg uit St. Louis, die nu een 1-0 voorsprong in de best of seven-series heeft genomen.

De wedstrijd van gisteren duurde niet alleen lang, maar was ook behoorlijk spannend. Beide ploegen wisten in hun derde slagbeurt twee punten te scoren. Het was de ploeg uit Los Angeles die allereerst op voorsprong kwam. Derde honkman Juan Uribe sloeg twee punten binnen met een honkslag. In diezelfde sloeg Cardinals terug. Wederom was het Carlos Beltran die met een twee honkslag de stand gelijk trok. Hierna bleef het heel lang 2-2. Ook na negen innings was de stand gelijk, waarna de partijen tot extra innings veroordeeld werden. In de tiende inning was het wederom Beltran die er hoogst-

Photo: APF

Carlos Beltran was gisteren de grote man voor de St. Louis Cardinals.

persoonlijk voor zorgde dat de Dodgers niet op voorsprong kwam, door na een gooiabal in het verre outfield Mark Ellis op de thuisplaat uit te gooien. Met een gelijke stand van 2-2 in de 13e inning, was het Beltram die met een honkslag met twee man aan boord, het winnen de punt voor de ploeg uit St. Louis binnensloeg. Het was Curaçaöenaar Jansen die het winnende punt toestond. Jansen kwam in de dertiende inning met een man uit en twee mannen op de honken. Hij kon de Puertoricaan niet

uit krijgen en stond zelfs een honkslag toe, waardoor de Dodgers in de NLCS op een 1-0 achterstand staan. Voor de 36-jarige Beltran was de wedstrijd van gisteren zijn zoveelste topprestatie in de play offs in zijn loopbaan. Hij heeft tot nu toe 16 homeruns, 12 twee-honkslagen en 34 binnengeslagen punten in de 40 play off-wedstrijden, die hij tot nu toe heeft gespeeld. Tot nu toe heeft hij 42 punten gescoord, elf honken gestolen voor de Cardinals, de Houston Astros en de New York Mets.

Maar tot nu toe heeft hij nooit zijn opwachting kunnen maken in de World Series. Winnend werper voor St. Louis was Lance Lynn, die twee innings op de werpheuvel stond en maar een honkslag toestond. Hij was gisteren een van de zeven werpers voor Cardinals die gisteren in actie kwamen. Chris Withrow werd met het verlies opgezadeld, hij was een van de zes werpers van de Los Angeles Dodgers in de wedstrijd. De wedstrijd van gisteren was niet alleen lang. Het was ook de langste play off-wedstrijd sinds 1916 voor de Dodgers. In dat jaar moest de ploeg, die indertijd in Brooklyn gevestigd was, na 14 innings haar meerdere erkennen in Boston Red Sox. Jansen stond weliswaar het verliezende punt toe, maar het was Withrow die de winnende honkloper op de honken had gezet. De NLCS tussen Cardinals en Los Angeles wordt vandaag voortgezet. Clayton Kershaw zal het namens de ploeg uit Los Angeles tegen Michael Wacha van St. Louis opnemen. Deze wedstrijd zal om vier uur van start gaan. Om acht uur gaat de American League Championship Series tussen de Boston Red Sox en de Detroit Tigers van start. Voor Detroit zal de Venezolaan Anibal Sanchez in actie komen tegen Jon Lester van de Red Sox.

Colombia na 16 jaar terug op WK voetbal

BARRANQUILA — Na 16 jaar keert de nationale voetbelploeg van Colombia terug op een WK. De ploeg van bondscoach José Pekerman kwalificeerde zich gisteren, dankzij een wonderbaarlijk 3-3-gelijkspel tegen Chili, voor de eindronde in Brazilië. De Colombianen bezetten de tweede plaats in de Zuid-Amerikaanse groep achter Argentinië, dat al zeker was van WK-deelname. De Argentijnen versloegen zonder de geblesseerde Lionel Messi Peru met 3-1.

Achter beide geplaatste landen hebben Ecuador en Chili nog 1 punt nodig om zich te plaatsen voor het WK. Dat moet lukken in een onderlinge confrontatie, dinsdag in Santiago. Mocht er alsnog een verliezer zijn, dan wordt dat alleen een probleem als Uruguay ruim wint van Argentinië. De Uruguayanen, halve finalisten in Zuid-Afrika in 2010, stevenen af op een play-off als de nummer 5 van Zuid-Amerika. Daarin wordt Jordanië de tegenstander. Venezuela kan het WK vergeten na het 1-1-gelijkspel tegen Paraguay. "Het voetbal heeft ons een wonderbaarlijk duel gebracht", sprak Pekerman,

In Cali vieren uitzinnige fans de plaatsing van Colombia voor de finale WK-voetbal.

nadat zijn team zich had teruggeknokt na een 3-0-achterstand bij rust. Een benutte strafschop van Arturo Vidal en twee treffers van Barcelona-aanvaller Alexis Sánchez hadden de gasten een comfortabele marge bezorgd. Maar nadat de Chilenen Carlos Carmona met rood zagen verdwijnen, had de thuisploeg een kwartier nodig om het benodigde punt binnen te halen. Teófilo Gutiérrez en Radamel Falcao, twee keer vanaf de strafschopstip, luidden de festiviteiten in. President Juan Manuel

Santos wilde bondscoach en Argentijn Pekerman meteen het staatsburgerschap van zijn land aanbieden. Bij Chili bleef Twente-speler Felipe Gutiérrez op de bank. Ecuador boekte de belangrijke 1-0-overwinning op Uruguay door een doelpunt van Jefferson Montero. Argentinië dankte de 3-1-zege op Peru aan treffers van Ezequiel Lavezzi (2) en Rodrigo Palacio. Claudio Pizarro had de gasten vroeg in de wedstrijd nog wel op voorsprong gezet. Venezuela is er niet in geslaagd zich te plaat-

sen voor het wereldkampioenschap voetbal in Brazilië. De Venezolanen kwamen thuis niet verder dan een gelijkspel tegen Paraguay: 1-1. Voor de bezoekende partij scoorde Edgar Benítez na 28 minuten. Venezuela kon hier slechts een doelpunt tegenover stellen. In de 81e minuut scoorde Juan Manuel Seijas de gelijkmaker. Bij een gelijkspel tussen Ecuador en Uruguay (1-0) hadden de Venezolanen nog een kleine kans op een WK-ticket.

Honduras

Honduras heeft dinsdag in het uitduel bij Jamaica genoeg aan een gelijkspel om zich te kwalificeren voor het WK voetbal van volgend jaar. Dat zou voor de derde keer zijn, de tweede keer op rij. Honduras versloeg gisteravond het al gekwalificeerde Costa Rica met 1-0. Bij een gelijkspel tussen Mexico en Panama was plaatsing al een feit geweest, maar de Mexicanen wonnen op het nippertje (2-1) van Panama en hebben nog een kansje zich als nummer 3 van Noord- en Midden-Amerika rechtstreeks te plaatsen voor Brazilië 2014. Blijft Mexico vierde, dan speelt het een play-off tegen Nieuw-Zeeland.

FLORA PRESENTS

Dreamflight

CHRISTMAS SHOW

OPEN THIS WEEKEND!

Get inspired while enjoying Christmas cupcakes, drinks & live music by: Etty Toppenberg & Rumba Aruba

Get a chance to WIN a gift certificate of Awg. 50,- this weekend!

AVENIDA MILIO CROES 101 E: INFO@FLORA.AW T: (+297) 583-6468
OPEN MONDAY TO SATURDAY FROM 9AM - 6PM.

www.flora.aw

WINNERS WILL BE ANNOUNCED BY OCTOBER 14TH ON OUR FACEBOOK

SUNDAYS
OPEN
10am - 2pm